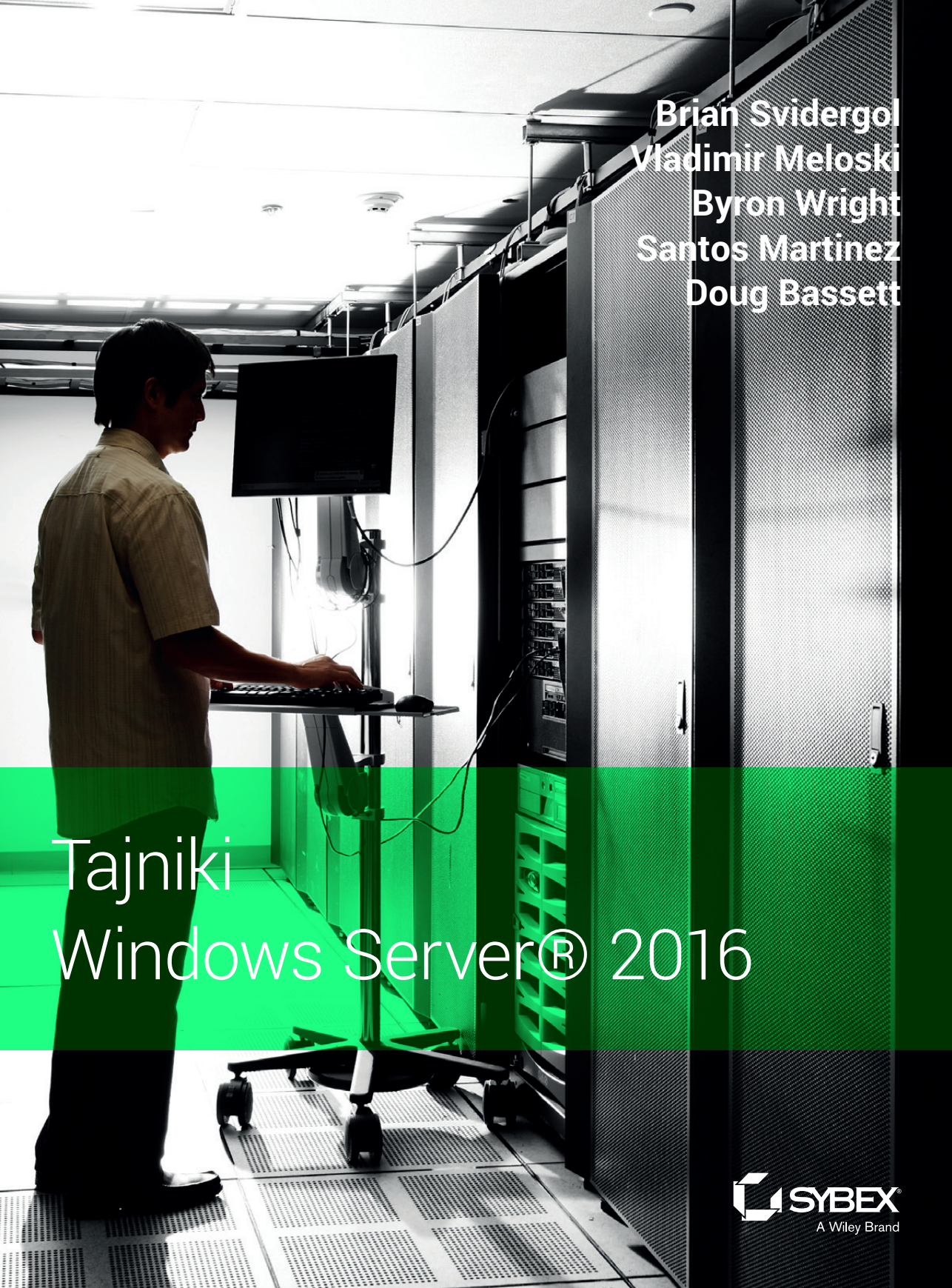
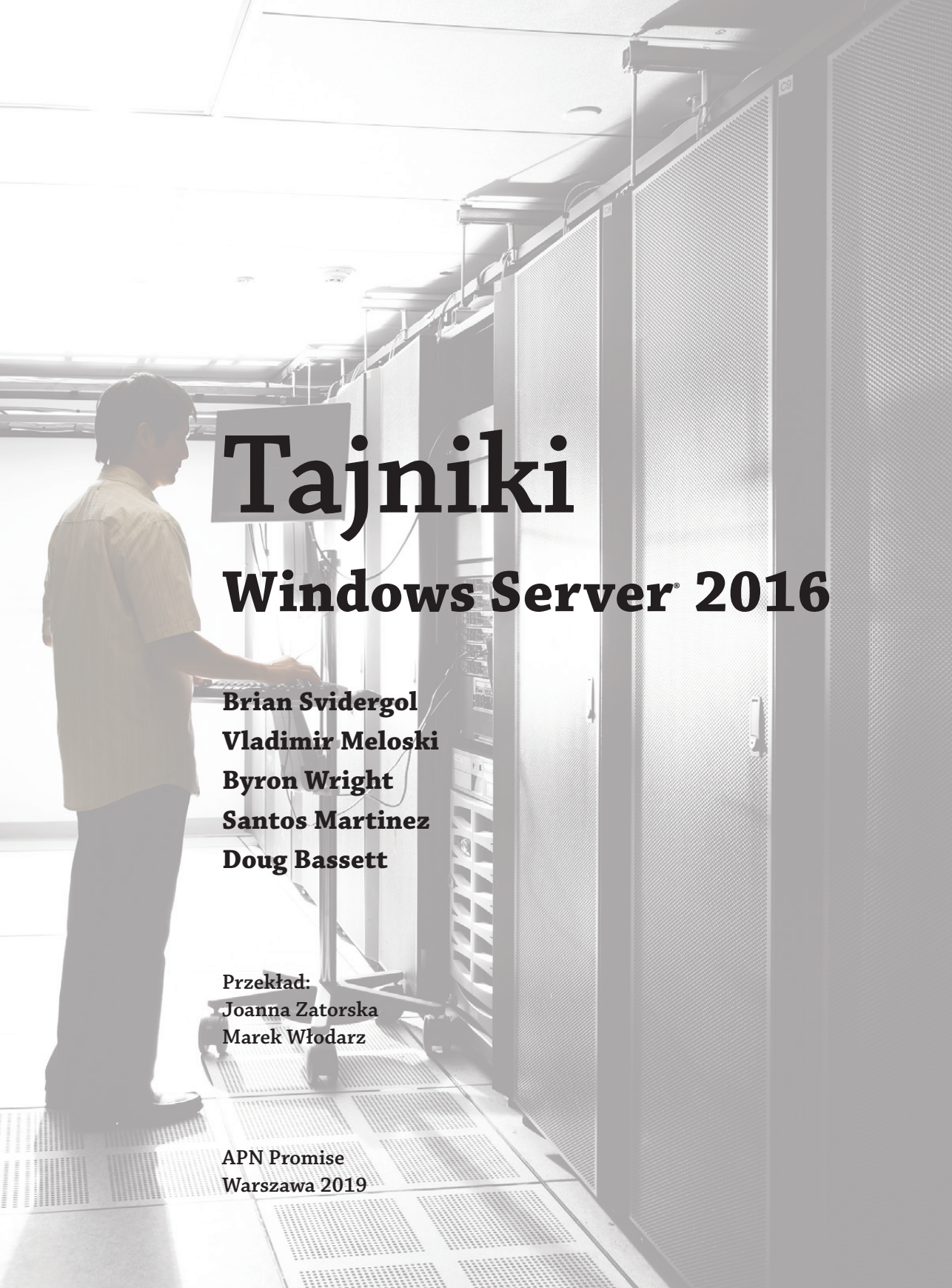

A man in a light-colored short-sleeved shirt and dark trousers stands in a server room, looking at a computer monitor on a stand. He is positioned on the left side of the frame. To his right are several tall server racks. The room has a tiled floor and overhead lighting. A green horizontal band is overlaid across the middle of the image.

Brian Svidergol
Vladimir Meloski
Byron Wright
Santos Martinez
Doug Bassett

Tajniki Windows Server® 2016

Tajniki Windows Server® 2016

Brian Svidergol
Vladimir Meloski
Byron Wright
Santos Martinez
Doug Bassett

Przekład:
Joanna Zatorska
Marek Włodarz

APN Promise
Warszawa 2019

Tajniki Windows Server® 2016

Authorised translation from the English language edition published by John Wiley & Sons, Inc., entitled „Mastering Server® 2016”, ISBN ISBN: 978-1-119-40497-2

Original English language edition © 2018 by John Wiley & Sons, Inc.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage retrieval system, without permission from John Wiley & Sons, Inc.

Polish language edition published by APN PROMISE SA, Copyright © 2019

APN PROMISE SA,
ul. Domaniewska 44a, 02-672 Warszawa, tel. +48 22 35 51 600, fax +48 22 35 51 699,
e-mail: mspress@promise.pl

Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część niniejszej książki nie może być powielana ani rozpowszechniana w jakiejkolwiek formie i w jakikolwiek sposób (elektroniczny, mechaniczny), włącznie z fotokopiowaniem, nagrywaniem na taśmy lub przy użyciu innych systemów bez pisemnej zgody wydawcy.

Książka ta przedstawia poglądy i opinie autorów. Przykłady firm, produktów, osób i wydarzeń opisane w niniejszej książce są fikcyjne i nie odnoszą się do żadnych konkretnych firm, produktów, osób i wydarzeń, chyba że zostanie jednoznacznie stwierdzone, że jest inaczej. Ewentualne podobieństwo do jakiejkolwiek rzeczywistej firmy, organizacji, produktu, nazwy domeny, adresu poczty elektronicznej, logo, osoby, miejsca lub zdarzenia jest przypadkowe i niezamierzone.

Wszystkie nazwy handlowe i towarowe występujące w niniejszej publikacji mogą być znakami towarowymi zastrzeżonymi lub nazwami zastrzeżonymi odpowiednich firm odnośnych właścicieli.

APN PROMISE SA dołożyła wszelkich starań, aby zapewnić najwyższą jakość tej publikacji.

Jednakże nikomu nie udziela się rękojmi ani gwarancji.

APN PROMISE SA nie jest w żadnym wypadku odpowiedzialna za jakiekolwiek szkody będące następstwem korzystania z informacji zawartych w niniejszej publikacji, nawet jeśli APN PROMISE została powiadomiona o możliwości wystąpienia szkód.

ISBN: 978-83-7541-375-5

Projekt graficzny okładki: Wiley

Fotografia na okładce: © Thomas Northcut/Getty Images, Inc.

Przekład: Joanna Zatorska, Marek Włodarz

Korekta: Ewa Swędrowska

Skład i łamanie: MAWART Marek Włodarz

Podziękowania

Wielu utalentowanych i ciężko pracujących ludzi dołożyło swych starań, aby mogła powstać ta książka. Chcielibyśmy złożyć nasze najgłębsze podziękowania tym osobom, które pomogły dostarczyć tę książkę do rąk Czytelników.

Wielkie podziękowania należą się zespołowi redakcyjnemu i produkcyjnemu wydawnictwa Wiley za ich wysiłki. Kenyon Brown zarządzał całym projektem (co wymagało znacznie więcej pracy, niż mógł się spodziewać!) i pomógł zgromadzić niezbędne zasoby, aby go zrealizować. Kim Wimpsett, redaktor merytoryczny, wykonała wspaniałą pracę przy dobieraniu tematyki rozdziałów, zapewnieniu komunikacji pomiędzy członkami zespołu autorów i poganianiu spóźnialskich. Dzięki! Chcielibyśmy też podziękować redaktorowi technicznemu, Rodneyowi Fournierowi, za zweryfikowanie całości pracy i upewnieniu się, że wszystko zostało przygotowane poprawnie.

Chciałbym podziękować mojej żonie Lindsay, mojemu synowi Jackowi i córce Leah za ich nieustające wsparcie i radość, jaką mi przynoszą.

–Brian Svidergol

Mojej ukochanej rodzinie, która zawsze mnie wspiera.

–Vladimir Meloski

Chciałbym podziękować Tracey, Sammi i Michelle za to, że stale są najlepszą częścią każdego mojego dnia.

–Byron Wright

Chciałbym zadedykować tę książkę mojej żonie, Karli oraz moim dzieciom Bryanowi i Naomy. Chciałbym też podziękować całej mojej rodzinie i przyjaciółom za wasze wsparcie w moich szaleństwach. Osobne podziękowania należą się moim mistrzom, kolegom i uczniom sztuk walki za to, że pozwoliliście mi stać się tym, kim jestem, zarówno pod względem profesjonalnym, jak i jako mistrz sztuk walki.

–Santos Martinez

Książkę tę dedykuję mojej babci, Helen Wells, która kupiła mi mój pierwszy komputer, oraz mojemu dziadkowi Lyle'owi za to, że jej za to nie zabił.

–Doug Bassett

O autorach

Brian Svidergol projektuje i realizuje rozwiązania infrastrukturalne, chmurowe i hybrydowe. Posiada wiele certyfikacji branżowych, w tym Microsoft Certified Trainer (MCT) i Microsoft Certified Solutions Expert (MCSE) w zakresie Cloud Platform and Infrastructure. Brian jest autorem kilku książek poświęconych najrozmaitszym zagadnieniom, od rozwiązań infrastruktury w siedzibie po chmury hybrydowe. Współpracował zarówno z małymi, początkującymi firmami, jak i kompaniami z listy Fortune 500 przy projektowaniu, implementowaniu i migrowaniu projektów.

Vladimir Meloski ma tytuł Microsoft Most Valuable Professional w dziedzinie Office Server and Services oraz Microsoft Certified Trainer. Zajmuje się dostarczaniem ujednoliconych rozwiązań komunikacyjnych i infrastrukturalnych bazujących na Microsoft Exchange Server, Skype for Business, Office 365 i Windows Server. Brał udział w konferencjach na temat rozwiązań Microsoft w Europie i Stanach Zjednoczonych jako wykładowca, moderator, opiekun warsztatów praktycznych i ekspert techniczny. Brał również udział jako autor i recenzent w tworzeniu oficjalnych szkoleń firmy Microsoft, w tym Exchange Server 2016, 2013, 2010, 2007, Office 365 oraz Windows Server 2016 i 2012; jest też jednym z autorów książki *Mastering Microsoft Exchange Server 2016*.

Byron Wright jest właścicielem firmy BTW Technology Solutions, projektującej i implementującej rozmaite rozwiązania wykorzystujące technologie Microsoft. Pracuje jako konsultant, autor i instruktor od przeszło 20 lat, specjalizując się w Windows Server, Active Directory, Office 365 i Exchange Server. Byron miał tytuł Microsoft MVP dla Exchange Server/Office 365 w latach 2012–2015.

Santos Martinez urodził się w Caguas, Puerto Rico, w roku 1982, gdzie dorastał. Ma ponad 18 lat doświadczenia w branży IT. Pracował nad znaczącymi implementacjami Configuration Manager oraz Enterprise Mobility + Security dla wielu klientów w Stanach Zjednoczonych i Puerto Rico. Brał udział w ponad 200 wdrożeniach Configuration Manager Site Server na całym świecie. Jest dobrze znany w środowisku użytkowników Microsoft jako mentor i nauczyciel. Uczestniczył w konferencjach Microsoft TechEd, MMS i Ignite jako ekspert techniczny. Santos jest też byłym czempionem sztuk walki w Puerto Rico, obecnie jest posiadaczem czarnego pasa Szóstego Stopnia TaiFu-Shoi Karate-Do, gdzie uzyskał tytuł Shihan Sensei. Można go znaleźć na Twitterze (@ConfigNinja) lub jego blogu (<http://aka.ms/ConfigNinja>).

Doug Bassett jest zaangażowany w branżę informatyczną od wczesnych lat 80, kiedy wykładał informatykę w liceum, sam jeszcze będąc studentem. Doug posiada wiele certyfikacji firm Microsoft, Cisco, CompTIA i innych, przy czym jego certyfikat MCSE sięga dawnych dni Windows NT. Miał również tytuł Microsoft Certified Trainer (MCT) przez ponad 20 lat. Był jednym z pierwszych stu osób na świecie, które zdobyły certyfikat w zakresie Windows 2008. Doug prowadził wykłady w centralach głównych Apple i Microsoft, a także na wielu konferencjach. Aktualnie prowadzi wykłady na żywo w Internecie i cieszy się, że mieszkając w Arizonie nie musi odgarniać śniegu.

Spis treści

<i>Wprowadzenie</i>	xv
Rozdział 1 • Instalowanie i zarządzanie Windows Server 2016	1
Wydania i licencjonowanie systemu Windows Server 2016	1
Licencjonowanie bazujące na liczbie rdzeni procesora	3
Klienckie licencje dostępne	3
Programy licencjonowania	4
Inne wydania Windows Server 2016	5
Instalowanie Windows Server 2016	5
Kroki instalacji	6
Konfiguracja poinstalacyjna	10
Aktywacja	11
Automatyzowanie instalacji Windows Server 2016	13
Sysprep oraz obrazowanie	14
Windows System Image Manager	16
Windows Deployment Services	18
Microsoft Deployment Toolkit	22
Rozwiązania wdrożeniowe dla wirtualizacji	22
Typowe narzędzia zarządzania	23
Server Manager	24
Computer Management	27
Device Manager	28
Task Scheduler	29
Narzędzia monitorowania i rozwiązywania problemów	31
Event Viewer	32
Task Manager	34
Resource Monitor	35
Performance Monitor (Monitor wydajności)	37
Podsumowanie	38
Rozdział 2 • PowerShell	41
Czym jest PowerShell?	41
Kompatybilność w przód	42
Wersje PowerShell	42
Uruchamianie i dostosowywanie PowerShell	43
Dostosowywanie konsoli PowerShell	44
Wycinanie i wklejanie w PowerShell	44

Korzystanie z PowerShell ISE (Integrated Scripting Environment)	45
Poznawanie poleceń przy użyciu panelu Command	45
Konfigurowanie profili PowerShell ISE	48
Edytowanie profili	49
Ustawianie zasad wykonywania	50
Rejestrowanie sesji PowerShell	51
Używanie aliasów i uzyskiwanie pomocy	52
Używanie poleceń analogicznych do CMD.EXE w PowerShell	52
Przykład użycia Get-Help	54
Pobieranie aktualizacji Get-Help	55
Aktualizowanie pomocy dla serwerów bez dostępu do Internetu	56
Uzyskiwanie dostępu do plików pomocy online	57
Składnia cmdletów	57
Interpretowanie składni	58
Używanie odstępów w cmdletach	60
Przekazywanie wielu wartości do parametru	60
Korzystanie z cmdletu Show-Command	61
Korzystanie z -WhatIf	62
Parametr -Confirm	63
Wszystko o plikach „About”	65
Skrócona składnia poleceń	66
Poznawanie koncepcji poleceń PowerShell	68
Implementowanie potoków	69
Poznawanie obiektów i elementów członkowskich	70
Poznawanie właściwości, zdarzeń i metod	70
Sortowanie obiektów	71
Mierzenie obiektów	73
Używanie Select-Object do wybierania podzbioru obiektów z potoku	74
Używanie plikowych operacji wejścia i wyjścia	76
Konwertowanie obiektów na inne formaty	77
Korzystanie z ConvertTo-CSV	77
Korzystanie z Export-Csv	79
Korzystanie z ConvertTo-Html	79
Korzystanie z ConvertTo-Xml	80
Korzystanie z Export-Clixml	82
Szyfrowanie eksportowanego obiektu poświadczeń przy użyciu Export-Clixml	83
Zapisywanie poświadczeń do pliku XML	85
Importowanie danych do PowerShell	86
Przetwarzanie danych potoku	87
Korzystanie z operatorów porównania	87
Korzystanie z symboli wieloznacznych i operatora -like	89

Poznawanie powszechnie stosowanych typów danych	90
Ustalanie typu danych przy użyciu -is	92
Wyszukiwanie fragmentów łańcuchów za pomocą -match	93
Używanie operatorów zawierania -contains i -notcontains	94
Używanie operatorów -in oraz -notin	95
Korzystanie z operatora -replace	96
Zmienne	96
Rodzaje zmiennych PowerShell	97
Czyszczenie i usuwanie zmiennych	98
Korzystanie z napędu zmiennych	98
Korzystanie ze zmiennych środowiskowych	99
Funkcje	99
Funkcje w działaniu	99
Stapianie	100
Tworzenie funkcji	100
Używanie parametrów	102
Wysyłanie obiektów potoku do funkcji przy użyciu sekcji Begin, Process oraz End	108
Wyświetlanie wszystkich funkcji w sesji	109
Formatowanie wyjścia	109
Korzystanie Format-Wide	109
Korzystanie z Format-List	110
Korzystanie z Format-Table	111
Pętle	112
Pętla For	112
Pętla Foreach	113
Używanie instrukcji If	114
Instrukcja Switch	116
Pętla While	119
Korzystanie z metody Where-Object	120
Zarządzanie systemami zdalnymi przy użyciu PowerShell	126
Korzystanie z Enable-PSRemoting	126
Włączanie zdalnej obsługi na serwerach autonomicznych	127
Uruchamianie poleceń PowerShell w systemach zdalnych	128
Uruchamianie zdalnych skryptów na zdalnych komputerach	129
Ustanawianie trwałych połączeń zdalnych	129
Korzystanie z PowerShell Direct	130
Podsumowanie	130

Rozdział 3 • Przetwarzanie133

Przegląd Hyper-V	133
Nowe cechy Windows Server 2016 Hyper-V	134

Instalowanie Hyper-V	136
Zagnieżdżona wirtualizacja	137
Opcje magazynowania Hyper-V	139
Typy dysków wirtualnych	139
Zalecenia dotyczące dysków wirtualnych	140
Konfigurowanie Hyper-V	140
Sieci Hyper-V	140
Konfiguracje maszyn wirtualnych Hyper-V	141
Chronione maszyny wirtualne	142
Ustawienia maszyn wirtualnych	143
Stan maszyny wirtualnej	144
Punkty kontrolne maszyny wirtualnej	144
Importowanie i eksportowanie maszyn wirtualnych	145
Migracja na żywo	146
PowerShell Direct	146
Migracja maszyny wirtualnej	147
Omówienie migracji na żywo	148
Wymagania migracji na żywo	149
Hyper-V Replica	150
Planowanie Hyper-V Replica	151
Implementowanie Hyper-V Replica	151
Opcje pracy awaryjnej w Hyper-V Replica	152
Wysoka dostępność przy użyciu klastrów pracy awaryjnej	
w Windows Server 2016	152
Klastrowanie hosta	153
Klastrowanie gości	153
Network Load Balancing	154
Czym jest klastrowanie pracy awaryjnej?	155
Wysoka dostępność przy użyciu klastra pracy awaryjnej	156
Terminologia	157
Kategorie i typy klastrów	158
Komponenty klastrów pracy awaryjnej	159
Wymagania sprzętowe implementacji klastra pracy awaryjnej	161
Kworum dynamiczne	162
Planowanie migracji i uaktualniania klastrów pracy awaryjnej	163
Validation Wizard oraz wymagania wsparcia dla klastrów	164
Konfigurowanie ról	165
Zarządzanie klastrami pracy awaryjnej	166
Konfigurowanie ustawień klastra	167
Zarządzanie węzłami klastra	167
Konfigurowanie właściwości kworum	169
Czym jest Cluster-Aware Updating?	170

Czym jest klaster rozproszony?	172
Klasy pracy awaryjnej i Hyper-V	174
Implementowanie klastra pracy awaryjnej Hyper-V	176
Zamykanie hosta i maszyn wirtualnych	178
Podsumowanie	179

Rozdział 4 • Magazyn181

Przegląd rozwiązań magazynowych w Windows Server 2016	181
Systemy plików	182
NTFS	182
ReFS	183
Porównanie NTFS i ReFS	184
Deduplikacja danych	186
Jak dane są optymalizowane	187
Odczytywanie zoptymalizowanych danych	188
Jak deduplikacja działa w tle	189
Włączanie deduplikacji danych	189
Zaawansowane ustawienia deduplikacji danych	190
Storage Spaces	191
Opcje konfiguracji Storage Spaces	192
Storage Spaces Direct	194
Storage Replica	196
Typy replikacji	197
Wdrażanie Storage Replica	200
Storage Quality of Service	202
Korzystanie ze Storage QoS	203
Podsumowanie	204

Rozdział 5 • Sieć207

Konfigurowanie sieci w Windows Server 2016	207
Konfiguracja IP	208
Zespoły kart sieciowych	211
Windows Firewall	215
DNS	218
Strefy DNS	218
Proces rozwiązywania nazw	222
Usuwanie przestarzałych rekordów DNS	228
Zabezpieczanie DNS	229
Monitorowanie i rozwiązywanie problemów z DNS	231
DHCP	234
Zakresy DHCP	236
Opcje DHCP	238

Zasady i filtry DHCP	239
Wysoka dostępność	240
Baza danych DHCP	242
Dostęp zdalny	243
VPN	244
WAP	253
Równoważenie obciążenia sieciowego	253
Sieci definiowane programowo	255
Network Controller	255
Hyper-V Network Virtualization	256
RAS Gateway	256
Datacenter Firewall	257
Software Load Balancing	257
Switch Embedded Teaming	258
Internal DNS Service	259
Podsumowanie	259
Rozdział 6 • Usługi plików	263
Przegląd usług plików	263
Serwer plików	265
Instalowanie serwera plików	266
Tworzenie udziału plikowego	267
Przydzielanie uprawnień	268
BranchCache dla plików sieciowych	270
Tryby działania BranchCache	270
DFS Namespaces i DFS Replication	274
Uzyskiwanie dostępu do folderów udostępnionych w DFS	276
Konfigurowanie DFS Replication	279
Monitorowanie DFS i rozwiązywanie problemów	282
File Server Resource Manager	284
Wdrażanie funkcji FSRM	285
Konfigurowanie ogólnych opcji FSRM	285
Zarządzanie klasyfikacją	287
Zadania zarządzania plikami	288
Zarządzanie przydziałami	289
Szablony monitorowania użycia dysku	290
Zarządzanie osłonami plików	291
Work Folders	291
Podsumowanie	297
Rozdział 7 • Kontenery systemu Windows Server	299
Ogólne informacje o kontenerach	299

Ograniczenia kontenerów	301
Terminologia związana z kontenerami	301
Kontenery Hyper-V	303
Tworzenie kontenerów i zarządzanie nimi	304
Wymagania sprzętowe i programistyczne	304
Instalowanie Dockera	305
Pobieranie obrazów kontenerów z usługi Docker Hub	307
Tworzenie i uruchamianie kontenera	308
Ręczne dostosowywanie obrazu	311
Automatyzowanie tworzenia obrazu	312
Zarządzanie obrazami kontenerów	316
Konfigurowanie kontenerów	317
Magazyn	317
Zagadnienia sieciowe	318
Ograniczenia dotyczące zasobów	321
Uwierzytelnianie w usłudze AD	322
Rozwijanie i wdrażanie aplikacji	323
Podsumowanie	325

Rozdział 8 • Mechanizmy bezpieczeństwa

Ogólne informacje o bezpieczeństwie	327
Od czego zacząć?	328
Na czym polega ryzyko?	329
Myśleć jak atakujący	329
Etyczne hakowanie	330
Ochrona kont	331
Dostęp uprzywilejowany	331
Zabezpieczanie kont użytkowników	336
Konfigurowanie ustawień zasad konta	338
Chronieni użytkownicy, zasady uwierzytelniania i siłos zasad uwierzytelniania	338
Delegowanie uprawnień	339
Ochrona poświadczeń	340
Ochrona danych magazynowanych	341
System szyfrowania plików	341
BitLocker	343
Ochrona danych przesyłanych	345
Zapora systemu Windows z zabezpieczeniami zaawansowa- nymi (Windows Firewall with Advanced Security)	345
IPsec	349
Ochrona dostępu administracyjnego	359
Stacje robocze z dostępem uprzywilejowanym	359

Administrator lokalny	360
Wystarczające uprawnienia administracyjne	362
Pliki możliwości roli	363
Pliki konfiguracji sesji	364
Ochrona infrastruktury usługi Active Directory	366
Środowisko zwiększonych zabezpieczeń administracyjnych	366
Funkcja Privileged Access Management	367
Ochrona przed złośliwym oprogramowaniem	370
Zasady ograniczeń oprogramowania	371
AppLocker	372
Ochrona urządzenia	373
Zwiększanie zabezpieczeń systemów operacyjnych innymi produktami firmy Microsoft	376
Advanced Threat Analytics	376
Dowód ataku	377
Inspekcja	378
Podsumowanie	387

Rozdział 9 • Usługi domenowe Active Directory389

Ogólne informacje o funkcjach	389
Co się zmieniło w usługach AD DS w systemie Windows Server 2016 ..	389
Funkcje z systemu Windows Server 2012 R2	390
Funkcje z systemu Windows Server 2012	390
Powrót do zagadnienia Privileged Access Management	391
Uwarunkowania projektu	393
Lasy i domeny	393
Relacje zaufania Active Directory	396
Lokacje Active Directory	397
Replikacja usługi Active Directory	400
Role elastycznych operacji wzorca jednokrotnego (Flexible Single Master Operations – FSMO)	402
Projektowanie struktury jednostki organizacyjnej	403
Kontrolery domeny	406
Zarządzanie komputerem, użytkownikiem i grupą	418
Zarządzanie komputerami	418
Zarządzanie użytkownikiem	421
Zarządzanie grupą	426
Zasady grupy	430
Dziedziczenie i wymuszanie zasad grupy	431
Codzienne zadania związane z zasadami grupy	433
Podsumowanie	441

Rozdział 10 • Usługi certyfikatów Active Directory445

Co nowego w AD CS w systemie Windows Server 2016	445
Windows Server 2012 R2	446
Windows Server 2012	446
Wprowadzenie do infrastruktury klucza publicznego i usług AD CS.	447
Uwarunkowania planowania i projektowania	450
Implementowanie hierarchii dwuwarstwowej	455
Korzystanie z szablonów certyfikatów	468
Automatyczna rejestracja	479
Podsumowanie	481

Rozdział 11 • Usługi federacyjne Active Directory485

Ogólne informacje o usługach AD FS	485
Terminologia AD FS.	487
Jak działają usługi AD FS	488
Uwarunkowania planowania i projektu	491
Gdzie należy umieścić komponenty AD FS?	492
Czy bazą danych AD FS powinien być SQL Server?	494
Jakie opcje certyfikatów możemy rozważyć w środowisku AD FS?	495
Czy należy użyć konta usługi zarządzanego przez grupę w swoim środowisku AD FS?	496
Wdrażanie środowiska AD FS.	496
Instalowanie roli serwera AD FS	497
Konfigurowanie wewnętrznego rozpoznawania nazw DNS	503
Konfigurowanie przykładowej aplikacji federacyjnej	504
Konfigurowanie jednostki uzależnionej AD FS	508
Testowanie dostępu do aplikacji z poziomu wewnętrznego klienta.	509
Instalowanie usługi roli serwera proxy aplikacji sieci.	510
Publikowanie przykładowej aplikacji federacyjnej	514
Testowanie dostępu do aplikacji z zewnętrznego klienta	516
Podsumowanie	518

Rozdział 12 • Zarządzanie za pomocą programu System Center521

Ogólne informacje o pakiecie System Center 2016	521
Sekwencja aktualizacji	522
Sekwencja instalacji	523
Instalowanie instancji klastra.	525
Używanie programu System Center Virtual Machine Manager	529
Instalowanie i konfigurowanie programu VMM	530
Zarządzanie obliczeniową siecią szkieletową VMM	534
Zarządzanie biblioteką VMM	534
Zarządzanie grupami hostów VMM	534

Zarządzanie hostami i klastrami Hyper-V	534
Zarządzanie serwerami VMware	534
Zarządzanie serwerami infrastruktury	535
Zarządzanie siecią szkieletową VMM	536
Tworzenie sieci logicznej	537
Tworzenie sieci maszyny wirtualnej	539
Zarządzanie siecią szkieletową magazynu	540
Tworzenie maszyn wirtualnych	542
Zarządzanie systemem Windows Server 2016 za pomocą Sy-	
stem Center Operations Manager	546
Infrastruktura programu Operations Manager	547
Instalowanie wymagań wstępnych	549
Zarządzanie Windows Server 2016 za pomocą System Center	
Configuration Manager	565
Trzy gałęzie	566
Co należy wiedzieć o różnicach między serwerami lokacji	568
Wymagania wstępne programu ConfigMgr	570
Instalowanie serwera lokacji głównej	573
Konfigurowanie programu System Center Configuration Manager	584
Granice i grupy granic	594
Instalowanie klientów	598
Korzystanie z ustawień klienta	599
Używanie kolekcji	603
Podsumowanie	607

Rozdział 13 • Zarządzanie za pomocą OMS609

Czym jest pakiet Operations Management Suite?	609
Krótka historia	610
Usługi OMS	610
Płatności za korzystanie z OMS	612
Szczegóły umowy dotyczącej poziomu usług	612
Wymagania systemowe	613
Usługa Log Analytics	615
Zapytania dotyczące wydajności	621
Zapytania dotyczące zdarzeń	623
Podsumowanie	624

<i>Indeks</i>	629
---------------------	-----

Wprowadzenie

Zapraszamy do lektury *Tajników Windows Server 2016*. Książka ta omawia podstawowe technologie wbudowane w system operacyjny Windows Server 2016. Jest to mieszanka treści obejmująca konfigurowanie sieci, zagadnienia tożsamości i dostępu, funkcje magazynowania i wiele więcej. Nie zamierzamy omawiać każdej indywidualnej funkcji lub opcji, ale skupiamy się na zapewnieniu dobrego zrozumienia kluczowych tematów i zagadnień. Książkę tę należałoby przeczytać od początku do końca, a później powracać do poszczególnych rozdziałów w razie potrzeby.

Główne zmiany wprowadzone w Windows Server 2016

Większość podstawowych komponentów systemu Windows Server 2016 zawiera nowe funkcje, ulepszenia lub zmiany w dotychczasowych rozwiązaniach. Inaczej mówiąc, większość tych zmian dotyczy usprawnienia istniejących usług lub wprowadzenia nowych funkcjonalności. W poszczególnych rozdziałach zajmiemy się szczegółowo tymi nowymi funkcjami. Poniższa lista zawiera te zmiany, które w naszym odczuciu wyróżniają się na tle pozostałych:

Zagnieżdżona virtualizacja Dzięki zagnieżdżaniu virtualizacji, które jest zupełnie nową funkcjonalnością systemu Windows Server 2016, możliwe jest zainstalowanie hosta Hyper-V w maszynie wirtualnej. Pozwala to znacząco uprościć proces testowania różnych rozwiązań, takich jak klastry pracy awaryjnej oraz rozmaitych funkcji i ustawień konfiguracyjnych powiązanych z virtualizacją. Zauważmy, że rozwiązanie to nie jest zalecane dla środowisk produkcyjnych, ale dla instalacji testowych lub szkoleniowych. Szersze omówienie tego zagadnienia zawiera rozdział 3.

Chronione maszyny wirtualne Ta nowa funkcja poprawia zabezpieczenia hostów Hyper-V i rezydujących w nich maszyn wirtualnych. Chroni przed takimi sytuacjami, jak próba dostępu do konsoli lub odczytu danych z wirtualnych twardek dysków poprzez przechwycenie ich kopii lub nośników fizycznych. Więcej informacji na ten temat zawiera rozdział 3.

Device Guard oraz Credential Guard Te nowe funkcje chronią maszyny wirtualne generacji 2 przed eksploatacją. Więcej informacji na ten temat zawiera rozdział 8.

Privileged Access Management (PAM) PAM podnosi zabezpieczenia Active Directory Domain Services poprzez zupełną zmianę sposobu zarządzania środowiskiem. Omówienie tego zagadnienia zawiera rozdział 9.

Storage Spaces Direct Ta nowa funkcja zapewnia wysoce dostępne i skalowalne rozwiązanie magazynowe przy wykorzystaniu pamięci masowej lokalnego serwera. Więcej informacji na ten temat zawiera rozdział 4.

Software Defined Networking (SDN) Działanie sieci w Windows Server 2016 zostało uzupełnione o wiele usprawnień. SDN umożliwia skonfigurowanie własnego środowiska analogicznego do Azure (chmury prywatnej) i zarządzanie nim przy użyciu narzędzia System Center Virtual Machine Manager. Więcej informacji na ten temat zawiera rozdział 5.

Kontenery Jest to funkcja oferująca sposób szybkiego wdrażania środowisk aplikacji przez zespoły projektowe lub administracyjne (na przykład instalowanie IIS z ASP.NET). Kontener zawiera wszystko, czego potrzebuje zespół projektujący aplikację – i jest on przenośny; może być uruchamiany na lokalnym serwerze lub w chmurze publicznej. Szczegółowe omówienie zawiera rozdział 7.

Nano Server Gdy firma Microsoft wprowadziła instalację Server Core dla systemu Windows Server, była ona powszechnie chwalona za niewielkie rozmiary, mniejsze wymagania, wysoką wydajność i poprawione zabezpieczenia. Nano Server jest kolejnym krokiem w tym kierunku (choć z większymi ograniczeniami). Początkowo miało być to po prostu wdrożenie o mniejszych rozmiarach, pozbawione środowiska graficznego, na którym mogłyby działać niektóre kluczowe role, takie jak Hyper-V lub Scale-Out File Server. Jednak ostatnio Microsoft ogłosił kilka znaczących zmian w systemie Windows Server 2016 (kompilacja 1709). Wraz z wersją 1709 Nano Server nie będzie już wspierać takich podstawowych ról, jak Hyper-V. Zamiast tego będzie dedykowanym środowiskiem dla kontenerów, dostosowanym do działania w chmurze. Nano Server został przedstawiony w rozdziale 1.

Jak korzystać z tej książki

Sposób wykorzystania tej książki będzie zależeć od celów Czytelnika i jego poziomu doświadczenia w dziedzinie technologii Windows Server. Ktoś o niewielkim doświadczeniu w pracy z Windows Server powinien zapewne przeczytać książkę o deski do deski, w miarę możliwości sprawdzając omawiane zagadnienia na testowej instalacji systemu. Jeśli jednak Czytelnik jest doświadczonym administratorem, ale chce dowiedzieć się więcej o nowych funkcjach Windows Server 2016, na przykład tych dotyczących sieci, wówczas może przejść bezpośrednio do odpowiedniego rozdziału. Osoby przygotowujące się do egzaminów certyfikacyjnych mogą skupić się na określonych zagadnieniach z różnych rozdziałów, aby poprawić swoją wiedzę z bardzo szczegółowych obszarów.

W wielu miejscach w tej książce będziemy wykonywać instalacje i konfiguracje krok po kroku. Zdecydowanie zalecamy wykonanie tych samych działań w swoim laboratorium lub innym (ale nieprodukcyjnym!) środowisku – w domu lub w pracy. Czytanie o jakiejś

technice jest dobrą metodą nauki, ale praktyczne wykonywanie wdrażania, rozwiązywania problemów czy konfigurowania jest zdecydowanie lepsze!

Windows Server jest ogromnym produktem. Znajdziemy w nim mnóstwo rozmaitych technologii i rozwiązań – i technologie te są złożone, niekiedy znacznie bardziej, niż we wcześniejszych wersjach (a zwłaszcza w tych już przestarzałych i wycofywanych) Windows Server. Z tego powodu, jako autorzy, musieliśmy dokładnie wybrać tematy, które chcemy omówić, jednocześnie utrzymując rozsądne rozmiary tej książki. W ogólności zdecydowaliśmy się na omówienie najczęściej używanych części Windows Server i zamieścić szczegóły dotyczące wybranych elementów w każdym rozdziale. Na koniec postanowiliśmy unikać wprowadzających informacji, o ile nie są one niezbędne dla danej tematyki.

Czytelnicy naszych wcześniejszych książek, jak wiemy, byli na ogół doświadczonymi administratorami, którzy szukali możliwości poszerzenia swojej wiedzy o najnowszej wersji Windows Server. Z tego względu staramy się unikać takich tematów, które byłyby „zbyt podstawowe” dla typowego czytelnika.

Organizacja książki

Każdy rozdział *Tajników Windows Server 2016* reprezentuje kolejny kamień milowy na drodze do zostania eksperckim użytkownikiem Windows Server 2016. Zaczynamy od rzeczy podstawowych, jak instalowanie systemu, konsola Server Manager oraz PowerShell. To dobry sposób na rozpoczęcie nauki i zapewni Czytelnikowi działający system Windows Server 2016, do którego będzie można się odnieść przy wykonywaniu procedur krok po kroku w kolejnych rozdziałach. Dobrze jest też poznać narzędzia, do których odwołujemy się w całej książce (zwłaszcza PowerShell), zanim będzie można zagłębić się w bardziej zaawansowane tematy!

- Rozdział 1, „Instalowanie i zarządzanie Windows Server 2016”, pokazuje, jak zainstalować system Windows Server 2016 i jak posługiwać się konsolą Server Manager przy administrowaniu serwerem.
- Rozdział 2, „PowerShell”, prezentuje techniki korzystania z PowerShell. Zawarliśmy w tym jednym rozdziale wielką ilość informacji – powinien być on szczególnie przydatny dla tych Czytelników, którzy dotychczas nie mieli bliższego kontaktu ze środowiskiem PowerShell.

Teraz, gdy mamy już zainstalowany system i znamy podstawy zarządzania Windows Server, można zagłębić się w fundamentalne technologie.

- Rozdział 3, „Przetwarzanie”, jest w całości poświęcony częściom systemu odpowiedzialnym za przetwarzanie danych, takim jak Hyper-V i klastry pracy awaryjnej.
- Rozdział 4, „Magazyn”, prezentuje szczegóły dotyczące systemów plików, deduplikacji danych, funkcji Storage Spaces, Storage Replica oraz Storage Quality of Service.
- Rozdział 5, „Sieć”, poświęcony jest fundamentalnym dla dzisiejszych systemów funkcjom sieciowym, takim jak dostęp zdalny, DNS, DHCP oraz wiele nowych technologii sieciowych obecnych w systemie Windows Server 2016.

W tym punkcie Czytelnik powinien mieć dobre pojęcie o podstawach systemu Windows Server 2016 i rozumieć niektóre z nowych technologii. Kolejne rozdziały mają na celu pomóc opanować szereg mniejszych (ale nadal ważnych) technologii wchodzących w skład Windows Server.

- ♦ Rozdział 6, „Usługi plików”, pokazuje, jak implementować i zarządzać usługami plików – nie tylko folderami udostępnionymi, ale również zaawansowanymi aspektami zarządzania serwerami plików.
- ♦ Rozdział 7, „Kontenery systemu Windows Server”, wyjaśnia, czym są kontenery, jak działają i jak można je tworzyć i wykorzystywać. Ta technologia jest nowa i gwałtownie ewoluuje.
- ♦ Rozdział 8, „Mechanizmy bezpieczeństwa”, jest tym miejscem, w którym poznamy takie koncepcje, jak Just Enough Administration (JEA), administracja Just In Time (JIT), Credential Guard i wiele innych, nowych funkcji zabezpieczeń dostępnych w Windows Server 2016.

W system Windows Server 2016 wbudowanych jest wiele technologii związanych z Active Directory. W tej książce omawiamy trzy najczęściej wdrażane spośród nich. Pominęliśmy tu AD LDS oraz AD RMS.

- ♦ Rozdział 9, „Usługi domenowe Active Directory”, zawiera omówienie usług AD DS, w tym informacje o projektowaniu i architekturze, wdrażaniu oraz codziennej administracji.
- ♦ Rozdział 10, „Usługi certyfikatów Active Directory”, obejmuje wdrażanie i funkcjonowanie usług AD CS oraz infrastruktury kluczy publicznych. Zawiera też szczegółowe omówienie budowania dwuwarstwowej hierarchii urzędów certyfikacji.
- ♦ Rozdział 11, „Usługi federacyjne Active Directory”, prowadzi Czytelnika poprzez zagadnienia związane z AD FS i uwarunkowania projektowe. Następnie krok po kroku prezentowana jest implementacja AD FS i funkcji Web Application Proxy.

Wcześniej w tej książce pokazaliśmy zarządzanie serwerami po jednym na raz przy użyciu konsoli Server Manager oraz PowerShell. W końcowej części książki zajmiemy się zarządzaniem serwerami na poziomie przedsiębiorstwa, gdzie kluczem do sukcesu jest automatyzacja i samoobsługa.

- ♦ Rozdział 12, „Zarządzanie za pomocą programu System Center”, wprowadza Czytelnika w świat całego pakietu Microsoft System Center. Pokażemy w nim wdrożenie i konfigurację, jak również przedstawimy koncepcje powiązane z zarządzaniem na poziomie przedsiębiorstwa.
- ♦ Rozdział 13, „Zarządzanie za pomocą OMS”, pokazuje sposoby wykorzystania Microsoft Operations Management Suite (OMS), usługi dostępnej w chmurze Azure do zarządzania serwerami Windows, zarówno tymi zlokalizowanymi w siedzibie firmy, jak i działającymi w chmurze.

Dodatkowe informacje

W każdym rozdziale Czytelnik znajdzie łącza prowadzące do zewnętrznych źródeł dodatkowych informacji. Jeśli jakiś temat wzbudza szczególne zainteresowanie, warto poświęcić przynajmniej kilka minut na zapoznanie się z tymi treściami. Staraliśmy się uwzględnić wartościowe materiały, które uzupełniają, a niekiedy rozszerzają informacje zawarte w książce.

Dołożyliśmy wszelkich starań, aby *Tajniki Windows Server 2016* były możliwie dokładnym i bezbłędnym źródłem informacji. Tym niemniej, każdemu może przytrafić się błąd i autorzy nie są (niestety) wyjątkami od tej reguły. Warto też zauważyć, że przyszłe aktualizacje systemu mogą spowodować, że niektóre zrzuty ekranu będą wyglądać nieco inaczej, jakieś opcje mogą zmienić położenie lub wartości domyślne, a nade wszystko mogą pojawić się nowe opcje i funkcje, które nie były jeszcze dostępne w chwili pisania tej książki. Tym niemniej Czytelnik powinien nadal być w stanie podążać za przedstawionymi tu wskazówkami i instrukcjami.

Dziękujemy za wybranie *Tajników Windows Server 2016*!

Rozdział 1

Instalowanie i zarządzanie Windows Server 2016

Windows Server 2016 został zbudowany na bazie procesów instalacyjnych i mechanizmów zarządzania wcześniejszych wersji Windows Server. Przed instalacją systemu Windows Server 2016 konieczne jest dobre zrozumienie różnic pomiędzy wydaniem Windows Server 2016 i ich licencjonowaniem. Pozwoli to wybrać takie wydanie systemu, które najlepiej pasuje do naszych potrzeb. Trzeba również wybrać odpowiednią metodę instalacji, na przykład jej automatyzowanie przy użyciu Windows Deployment Services.

Po zainstalowaniu Windows Server 2016 podstawowym interfejsem używanym do zarządzania systemem będzie konsola Server Manager (Menedżer serwera). Z tego miejsca można uruchamiać narzędzia, których będziemy używać do zarządzania i monitorowania działania systemu Windows Server 2016.

ZAGADNIENIA OMAWIANE W TYM ROZDZIALE:

- ♦ Definiowanie procesu wdrożenia
- ♦ Wybór wydania Windows Server 2016
- ♦ Wybór metody aktywacji
- ♦ Monitorowanie Windows Server 2016

Wydania i licencjonowanie systemu Windows Server 2016

Firma Microsoft udostępniła rozmaite wydania Windows Server w każdej generacji systemu. Zależnie od generacji zmieniały się dostępne wydania, różniące się funkcjonalnością i/lub licencjonowaniem. W przypadku wersji Windows Server 2016 podstawowymi dostępnymi wydaniem są wydania Standard oraz Datacenter. Ogromna większość funkcjonalności jest wspólna dla tych wydań, ale istnieje kilka znaczących różnic, na które trzeba zwrócić uwagę. Zostały one zebrane w tabeli 1.1.

TABELA 1.1 Różnice pomiędzy wydaniem systemu Windows Server 2016

FUNKCJONALNOŚĆ	OPIS
Licencjonowanie wirtualizacji	Jedna licencja Windows Server 2016 Standard uprawnia do uruchamiania dwóch maszyn wirtualnych na pojedynczym hoście wirtualizacji. Jedna licencja Windows Server 2016 Datacenter uprawnia do uruchamiania nieograniczonej liczby maszyn wirtualnych na pojedynczym hoście wirtualizacji.
Software Defined Networking	Ta funkcjonalność pozwalająca na stosowanie zasad do kontrolowania konfiguracji sieci i zabezpieczeń nie jest dostępna w wydaniu Standard.
Chronione maszyny wirtualne	Aby móc skonfigurować chronione maszyny wirtualne, host Hyper-V musi używać wydania Windows Server 2016 Datacenter.
Kontenery Hyper-V	Windows Server 2016 Standard zawiera limit wynoszący dwa kontenery Hyper-V na każdym hoście Hyper-V. W wydaniu Datacenter można używać nieograniczonej liczby kontenerów Hyper-V. W obu wydaniach Windows Server 2016 liczba standardowych kontenerów nie jest ograniczona.
Storage Replica	Ta funkcjonalność, która pozwala synchronizować dane pomiędzy dwoma serwerami, dostępna jest tylko w wydaniu Windows Server 2016 Datacenter.
Storage Spaces Direct	Ta funkcjonalność zapewnia wysoką dostępność serwerów plików i jest dostępna tylko w wydaniu Windows Server 2016 Datacenter.

Jak można zauważyć w tabeli 1.1, pomiędzy Windows Server 2016 Standard a Windows Server 2016 Datacenter jest tylko kilka różnic, jeśli chodzi o dostępne funkcjonalności. Jeśli nie są one wymagane, wówczas podstawowym kryterium wyboru odpowiedniego wydania Windows Server 2016 jest zwykle licencjonowanie maszyn wirtualnych.

Większość organizacji wdraża nowe serwery jako maszyny wirtualne. Przy użyciu pojedynczej licencji Windows Server 2016 Standard możemy zainstalować Windows Server 2016 Standard z rolą Hyper-V jako host wirtualizacji i skonfigurować w nim dwie maszyny wirtualne z systemem Windows Server 2016 Standard. Poprzez zakup drugiej licencji Windows Server 2016 Standard można dodać kolejne dwie maszyny wirtualne systemu Windows Server 2016 Standard. W mniejszych organizacjach, wykorzystujących tylko kilka maszyn wirtualnych na każdym hoście wirtualizacji wykorzystanie wydania Standard często jest efektywne kosztowo.

W większych organizacjach używających wielu maszyn wirtualnych bardziej opłacalne i łatwiejsze w zarządzaniu będzie wykorzystanie wydania Windows Server 2016 Datacenter. Mając pojedynczą licencję Windows Server 2016 Datacenter, możemy zainstalować Windows Server 2016 Datacenter z rolą Hyper-V jako host wirtualizacji, w którym będzie można skonfigurować nieograniczoną liczbę maszyn wirtualnych systemu Windows Server.

LICENCJONOWANIE WIRTUALIZACJI BEZ HYPER-V

Hyper-V jest doskonałym hiperwizorem, używanym szeroko do implementowania wirtualizacji serwerów i stacji roboczych. Tym niemniej istnieją też inne hiperwizory, takie jak VMware, XenServer i tak dalej. Jeśli zdecydujemy się na użycie innego hiperwizora niż Hyper-V, licencjonowanie serwerów wirtualnych działa dokładnie tak samo, jak przy stosowaniu Hyper-V. Licencja Windows Server 2016 Standard uprawnia do implementacji dwóch maszyn wirtualnych tego systemu pod kontrolą dowolnego hiperwizora. Licencja wydania Windows Server 2016 Datacenter pozwala na implementację nieograniczonej liczby maszyn wirtualnych systemu Windows Server 2016 Datacenter działających pod kontrolą dowolnego hiperwizora na pojedynczym hoście.

Licencjonowanie bazujące na liczbie rdzeni procesora

W pewnym czasie, zanim wirtualizacja stała się powszechna, Windows Server był licencjonowany na zasadzie „jeden do jednego” względem maszyn fizycznych. Starsze wersje Windows Server miały ograniczenia dotyczące liczby fizycznych procesorów oraz wielkości możliwej do zaadresowania pamięci. Wraz z rozpowszechnieniem wirtualizacji do warunków licencyjnych dołączona została dopuszczalna liczba maszyn wirtualnych. Obecnie sprzęt często osiąga tak wielką moc, że dla poszczególnych wydań wprowadzono limity bazujące na liczbie rdzeni procesora dostępnych w fizycznym serwerze.

Wydania Windows Server 2016 Standard i Windows Server 2016 Datacenter używają takiej samej struktury licencyjnej bazującej na rdzeniach. Podstawowa licencja systemu operacyjnego zapewnia licencjonowanie dla dwóch ośmiordzeniowych procesorów (łącznie 16 rdzeni). Jeśli wykorzystywane procesory zawierają więcej niż osiem fizycznych rdzeni (hyperthreading nie jest traktowany jako zwiększenie liczby rdzeni), wówczas konieczny jest zakup dodatkowych licencji na rdzenie z minimalnym krokiem po dwa rdzenie.

Każdy procesor w serwerze musi być licencjonowany na minimum osiem rdzeni. Tym samym, jeśli mamy cztery fizyczne procesory („chipy”, czyli elementy umieszczone w oddzielnych podstawkach) w serwerze, potrzebne będzie licencjonowanie minimum 32 rdzeni. Warunek ten można spełnić, kupując dwie licencje Windows Server. W przypadku wydania Windows Server 2016 Standard da nam to uprawnienie do zainstalowania dwóch maszyn wirtualnych. Aby móc użyć czterech maszyn wirtualnych, konieczne będzie ponowne licencjonowanie wszystkich procesorów w serwerze.

Klienckie licencje dostępne

W sieciach opartych na Windows oprócz licencji dla serwerów konieczne jest licencjonowanie systemów klienckich. Kliencka licencja dostępowa (Client Access License – CAL) daje użytkownikom lub urządzeniom prawa dostępu do usług uruchamianych na serwerach. Dla przykładu, jeśli komputer jest dołączony do domeny i użytkownik loguje się w sieci, wymaga do licencji CAL. Ta licencja może być licencją użytkownika przypisaną osobie, która łączy się z siecią (i wówczas osoba ta może korzystać z dowolnego komputera). CAL może być

również licencją na urządzenie, przypisaną do komputera używanego do łączenia się z siecią (i wówczas z komputera tego może korzystać dowolny użytkownik). Wymagana jest tylko jedna licencja CAL, albo dla użytkownika, albo dla urządzenia.

Przy dokonywaniu zakupu licencji CAL konieczne jest ustalenie, który wariant (licencje na użytkowników, czy na urządzenia) będą bardziej efektywne dla danej organizacji. Jeśli typowo pojedynczy użytkownik używa wielu urządzeń do łączenia się z usługami sieciowymi, na przykład komputera biurkowego oraz laptopa, wówczas licencja na użytkownika będzie bardziej opłacalna. Jeśli odwrotnie, z pojedynczego urządzenia korzysta wielu użytkowników, tak jak w call center pracującym w trybie zmianowym, lepszym wyborem będą CAL na urządzenie. Można również łączyć licencje na użytkowników i na urządzenia, zgodnie z potrzebami.

Licencje CAL są oparte na dokumentach. Oznacza to, że spoczywa na nas obowiązek śledzenia liczby naszych użytkowników i urządzeń, ale system Windows Server 2016 nie monitoruje używanych licencji. Nie musimy też jawnie przypisywać posiadanych licencji do konkretnych kont użytkowników ani komputerów.

Programy licencjonowania

Firma Microsoft udostępnia rozmaite programy licencyjne, różniące się oferowanymi korzyściami, ograniczeniami i, naturalnie, kosztami. Licencje dla systemu Windows Server 2016 oraz licencje CAL można uzyskiwać za pośrednictwem wielu z tych programów. Ponieważ programy te ulegają okresowym zmianom, konieczne jest skonsultowanie się ze specjalistą w celu wyboru optymalnego cenowo wariantu i sposobu uzyskiwania licencji. Możemy jednak przedstawić ogólne zasady kilku metod licencjonowania:

- ♦ **Original Equipment Manufacturer (OEM).** Tego typu licencjonowanie można uzyskać przy zakupie nowego serwera fizycznego (komputera). W ogólności jest to najmniej kosztowna opcja, ale licencje nie mogą być przenoszone na inny sprzęt.
- ♦ **Licencje zbiorcze (Volume Licence).** Ten typ licencjonowania jest bardziej elastyczny, niż OEM, gdyż nie jest przypisany do określonej maszyny fizycznej. Ograniczona jest jednak częstotliwość, z jaką można przenosić tego typu licencje pomiędzy różnymi serwerami. Może to być istotne uwarunkowanie w scenariuszach wysokiej dostępności, zakładających przenoszenie maszyn wirtualnych pomiędzy hostami w zależności od obciążenia i/lub w sytuacjach awaryjnych.
- ♦ **Gwarancja oprogramowania (Software Assurance – SA).** Tego typu licencja stanowi rozszerzenie licencji zbiorczych o aktualizowanie oprogramowania do nowszych wersji, jeśli takowe pojawiają się w okresie ważności licencji. SA zapewnia również dodatkowe korzyści, takie jak możliwość przenoszenia licencji pomiędzy fizycznymi serwerami tak często, jak to potrzebne.
- ♦ **Umowy na szczeblu przedsiębiorstwa (Enterprise Agreement – EA).** Ten typ licencjonowania bazuje raczej na użytkowniku, a nie na maszynie. Za zbiorczą opłatę zależną od liczby użytkowników w organizacji można uruchamiać liczbę wystąpień systemów serwerowych niezbędnych do spełnienia naszych potrzeb. Ten typ licencji zawiera

również licencje CAL i może obejmować inne produkty poza samym systemem operacyjnym, takie jak SQL Server i Exchange Server.

Inne wydania Windows Server 2016

Windows Server 2016 Essentials jest wydaniem Windows Server 2016 ukierunkowanym na małe firmy. Licencjonowanie tego wydania jest znacznie prostsze, niż w przypadku wydań Standard lub Datacenter, gdyż nie są wymagane licencje CAL. Zamiast tego Windows Server 2016 Essentials zawiera limit wynoszący 25 użytkowników i 50 urządzeń. Nie ma tu również uprawnień dla wielu wystąpień wirtualnych, ograniczenie obsługiwanej pamięci do 64 GB oraz limit dwóch fizycznych procesorów (podstawek). W celu uproszczenia wdrożenia niektóre role i funkcje serwera są automatycznie zainstalowane i skonfigurowane.

Wydanie Windows Storage Server 2016 jest dostępne tylko za pośrednictwem dostawców sprzętowych rozwiązań magazynowych. Zawiera ograniczoną liczbę ról serwera, jako że to wydanie nie jest zaprojektowane jako system operacyjny ogólnego stosowania. Dla przykładu nie można skonfigurować Windows Storage Server 2016 jako kontrolera domeny.

Więcej (i bardziej aktualnych) informacji o licencjonowaniu Windows Server 2016 można znaleźć na stronie Windows Server 2016 Licensing & Pricing pod adresem <https://www.microsoft.com/en-us/cloud-platform/windows-server-pricing>.

Instalowanie Windows Server 2016

Współczesne serwery są wyspecjalizowanym sprzętem, często wymagającym sterowników, które nie są dołączone jako część systemu Windows Server 2016. Przed przystąpieniem do instalacji trzeba zadbać o uzyskanie wszystkich sterowników niezbędnych dla naszego serwera. Większość producentów wykorzystuje specjalnie przygotowane procedury instalacyjne systemu Windows Server, które „wstrzykują” sterowniki w trakcie instalacji.

Oprogramowanie układowe (*firmware*) nowoczesnego serwera to zapewne Unified Extensible Firmware Interface (UEFI), nie zaś przestarzały Basic Input Output System (BIOS). Choć możliwe jest ustawienie UEFI na tryb zgodności, aby emulował działanie BIOS, nie ma potrzeby, aby to robić – Windows Server 2016 można uruchamiać przy użyciu UEFI. Ponadto korzystanie z UEFI zapewnia takie korzyści, jak możliwość rozruchu z większych dysków i bezpieczniejszy proces rozruchowy.

Przed zainstalowaniem trzeba również zaplanować partycjonowanie dysku serwera. Kluczowym zagadnieniem jest tu rozmiar dysku C: używanego przez system operacyjny. Dysk ten musi być dostatecznie duży, aby obsłużyć nie tylko wstępną instalację Windows Server 2016, ale również aktualizacje, które będą instalowane z upływem czasu. Ponadto w większości organizacji wybierana jest opcja utrzymywania aplikacji i danych na oddzielnych partycjach (różnych od partycji systemu operacyjnego), o ile to jest możliwe. Odseparowanie aplikacji i danych od systemu operacyjnego pomaga uniknąć sytuacji, gdy na dysku systemowym brakuje miejsca, a ponadto upraszcza tworzenie kopii zapasowych i przywracanie.

Przykład praktyczny

INSTALOWANIE W MASZYNACH WIRTUALNYCH

Najprawdopodobniej większość serwerów będziemy wdrażać jako maszyny wirtualne. Zapewnia to większą elastyczność tak z punktu widzenia samego wdrożenia, jak i późniejszego zarządzania. Aby móc pracować poprawnie w środowisku wirtualnym, Windows Server 2016 potrzebuje właściwych sterowników dla tego środowiska wirtualnego, dokładnie tak samo, jak niezbędne są właściwe sterowniki dla określonego sprzętu fizycznego.

Gdy instalujemy Windows Server 2016 w maszynie wirtualnej na hoście Hyper-V, pakiet instalacyjny już zawiera wszystkie niezbędne sterowniki. Jeśli utworzymy maszynę wirtualną 1 generacji, będzie ona emulować BIOS. Maszyny wirtualne generacji 2 wykorzystują firmware UEFI. Windows Server 2016 działa poprawnie z każdym z tych typów firmware.

W przypadku instalacji Windows Server 2016 na maszynie wirtualnej używając innego typu hiperwizora, na przykład VMware, w ogólności konieczne jest zainstalowanie dodatkowych sterowników. Na przykład będziemy potrzebowali zainstalować VMware Tools dla maszyn wirtualnych działających w środowisku VMware.

Kroki instalacji

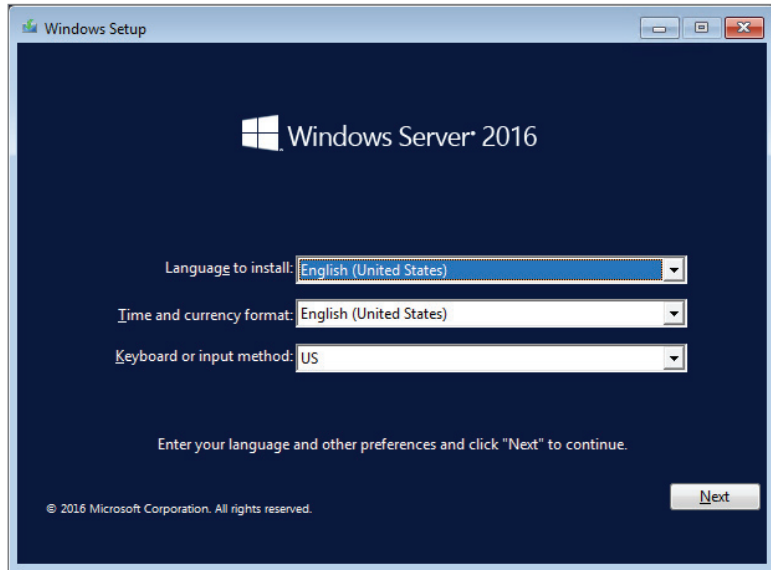
W celu rozpoczęcia instalacji systemu Windows Server 2016 trzeba się upewnić, że nasz serwer jest skonfigurowany do rozruchu z napędu DVD. Opcję tę znajdziemy w opcjach konfiguracyjnych firmware. Następnie umieszczamy instalacyjny dysk DVD w napędzie i wykonujemy poniższą procedurę:

1. Uruchom serwer i po monicie naciśnij klawisz, aby rozpocząć instalację z dysku DVD.
2. Wybierz język, format czasu i waluty oraz układ klawiatury odpowiednie dla swojej lokalizacji, jak na rysunku 1.1, po czym kliknij Next (Dalej)*.
3. Kliknij Install Now (Instaluj teraz).
4. W oknie Activate Windows (Aktywacja systemu Windows) wpisz klucz produktu i kliknij Next. Możesz również wybrać opcję I Don't Have a Product Key (Nie mam klucza produktu) – w takiej sytuacji klucz będzie można podać w późniejszym terminie.

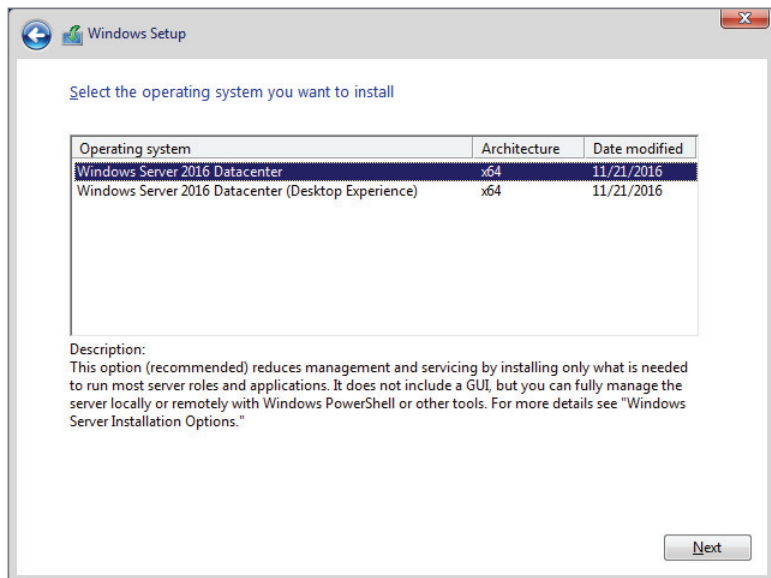
* System Windows Server 2016 dostępny jest w kilku wersjach językowych, ale nie ma wśród nich wersji polskiej, zatem zapewne używana będzie wersja angielska. Tym niemniej, przy pierwszym wystąpieniu nazwy jakiegoś polecenia lub opcji będziemy podawać jej polskie znaczenie w nawiasie. Trzeba jednak mieć świadomość, że interfejs serwera będzie wyłącznie w języku angielskim. W wersji spolonizowanej dostępny jest natomiast pakiet RSAT i z niego pochodzą polskie wersje poleceń omawianych w innych częściach tej książki (przyp. tłum.).

5. W oknie Select the Operating System You Want to Install (Wybierz system operacyjny do zainstalowania) zaznacz wersję systemu, którą chcesz zainstalować, jak na rysunku 1.2, po czym kliknij Next.

RYSUNEK 1.1
Wybór ustawień
lokalizacyjnych

RYSUNEK 1.2
Wybór wersji
systemu
operacyjnego

6. W oknie **Applicable Notices and License Terms** (Stosowne uwagi i warunki licencyjne) zaznacz pole wyboru **I Accept the License Terms** (Akceptuję warunki licencyjne) i kliknij **Next**.

SERVER CORE ORAZ DESKTOP EXPERIENCE

Podczas instalowania wydania Windows Server 2016 Standard lub Datacenter mamy do dyspozycji instalację wariantu Server Core albo Desktop Experience (Środowisko pulpitu). Desktop Experience jest pełną instalacją serwera zawierającą interfejs graficzny. W tym typie instalacji można uruchamiać wszystkie narzędzia zarządzania we własnej konsoli serwera (używając monitora i klawiatury podłączonych fizycznie do serwera). W wersji Windows Server 2012 R2 możliwe było dodanie lub usunięcie interfejsu graficznego w późniejszym terminie. Nie jest to możliwe w wersji Windows Server 2016.

Server Core jest okrojoną wersją Windows Server 2016, która nie zawiera interfejsu graficznego. Do lokalnego zarządzania instalacją Server Core można wykorzystać interfejs wiersza poleceń (`cmd.exe`) albo Windows PowerShell. Aby móc posłużyć się narzędziami graficznymi, trzeba użyć pakietu Remote Server Administration Tools (RSAT) uruchomionego na stacji roboczej systemu Windows 10.

W instalacji Server Core dostępny jest podzbiór (obszerny, ale niekompletny) możliwych ról serwera. Role te obejmują większość usług sieciowych, takich jak DNS, DHCP, Active Directory Domain Services (AD DS), Active Directory Certificate Services, File Services oraz Windows Server Update Services. Jeśli zamierzamy na serwerze uruchamiać jakieś aplikacje, trzeba się upewnić, czy są one kompatybilne z instalacją Server Core.

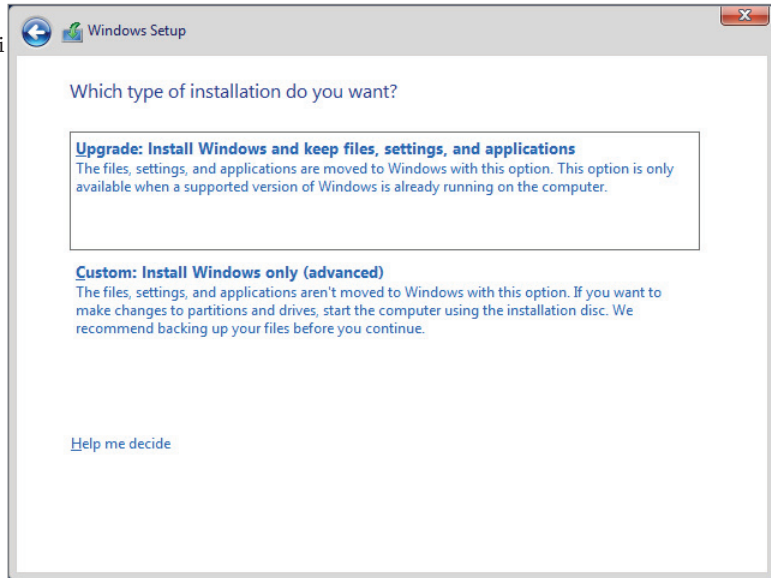
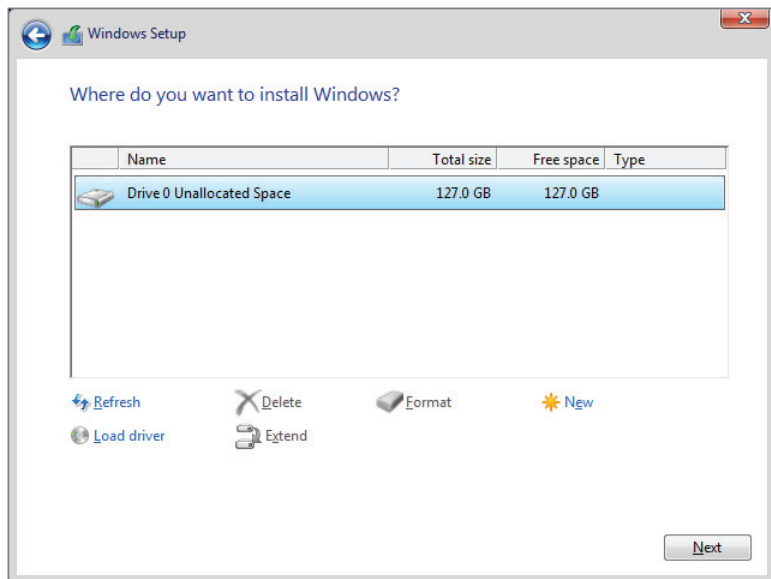
Ograniczona funkcjonalność Server Core jednocześnie redukuje potencjalną powierzchnię ataku systemu operacyjnego. Zmniejsza również potrzeby uaktualnień i w konsekwencji zwiększa czas ciągłego (nieprzerwanego) działania. Zmniejszone jest również zużycie dysku, co może mieć znaczący wpływ w wielkoskalowych wirtualizacjach.

7. W oknie **Which Type of Installation Do You Want** (Jakiego typu instalację chcesz wykonać), pokazanym na rysunku 1.3, kliknij **Custom: Install Windows Only (Advanced)** [Niestandardowa: Instaluj tylko system Windows (zaawansowane)]. Druga opcja, umożliwiająca wykonanie uaktualnienia na miejscu z jednej wersji serwerowego systemu operacyjnego do innej, jest rzadko stosowana. Znacznie częstsze będzie instalowanie nowego serwera, a następnie wykonanie migracji usług i aplikacji na ten serwer.
8. W oknie **Where Do You Want to Install Windows** (Gdzie chcesz zainstalować system Windows), pokazanym na rysunku 1.4, wybierz właściwy dysk dla instalacji systemu i kliknij **Next**. Jeśli wybrany dysk nie jest wyświetlany w tym oknie, możesz użyć opcji **Load Driver** (Załaduj sterownik) w celu zainstalowania brakującego sterownika pamięci masowej. Mamy tu również opcję ręcznego tworzenia (i usuwania) partycji dyskowych.
9. Zaczekaj, aż pliki zostaną skopiowane i instalacja się zakończy. Może to zająć do 30 minut, jeśli używany serwer (lub jego dyski) nie jest zbyt szybki.

- 10.** Po ponownym uruchomieniu serwera należy wpisać (dwukrotnie) hasło dla lokalnego konta administratora na wyświetlonym ekranie Customize Settings (Dostosuj ustawienia), po czym kliknąć Finish (Zakończ).

RYSUNEK 1.3

Wybór typu instalacji

RYSUNEK 1.4 Wybieranie
lokalizacji instalacji

PARTYCJE BOOT ORAZ SYSTEM

Gdy serwer wykorzystuje firmware UEFI i pozostawimy tworzenie partycji dyskowych procesowi instalacyjnemu Windows Server 2016, zostaną utworzone trzy partycje:

- ♦ Partycja odzyskiwania (Recovery). Ta partycja ma wielkość 450 MB i zawiera narzędzia odzyskiwania systemu Windows Server 2016. Jeśli system Windows Server 2016 nie może zostać uruchomiony, serwer wykonuje rozruch z tej partycji i możemy użyć tych narzędzi w celu naprawy instalacji.
- ♦ Partycja systemowa EFI. Ta partycja ma wielkość 100 MB i przechowuje pliki systemu operacyjnego wymagane do rozpoczęcia procesu rozruchu Windows Server 2016.
- ♦ Partycja rozruchowa (Boot). Ta partycja zajmuje pozostałą część dysku i przechowuje pliki systemu operacyjnego Windows Server 2016. Ta partycja jest również używana do przechowania pliku stronicowania.

Jeśli serwer używa starszego firmware BIOS, tworzone są tylko dwie partycje:

- ♦ Partycja systemowa. Ma ona pojemność 500 MB i mieści pliki używane do uruchamiania procesu rozruchu Windows Server 2016 oraz pliki potrzebne przy odzyskiwaniu systemu.
- ♦ Partycja rozruchowa. Ta partycja używa pozostałej części dysku i przechowuje pliki systemu Windows Server 2016, a także plik stronicowania.

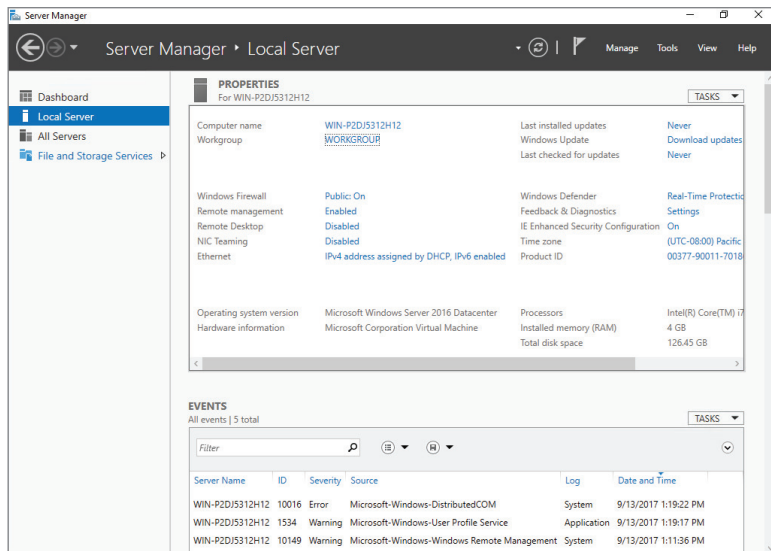
Konfiguracja poinstalacyjna

W celu uproszczenia procesu instalacji Windows Server 2016 wiele ustawień uzyskuje wartości domyślne. Tym niemniej zazwyczaj będziemy chcieli zmienić od razu przynajmniej te cztery elementy:

- ♦ **Nazwa komputera.** W trakcie instalacji automatycznie generowana jest nazwa maszyny w formacie WIN-*LosowyCiąg*. Zapewne będziemy woleli zmienić tę nazwę na taką, która pasuje do standardu nazewniczego używanego w organizacji.
- ♦ **Grupa robocza.** Każdy komputer automatycznie staje się członkiem grupy roboczej o nazwie WORKGROUP. W większości przypadków będziemy chcieli dołączyć serwer do domeny, a nawet jeśli dany komputer ma nie być członkiem domeny, potrzebna będzie inna nazwa grupy roboczej.
- ♦ **Adres IPv4.** Protokół IPv4 jest domyślnie konfigurowany do automatycznego uzyskiwania adresu IP z serwera DHCP. Jednak w większości organizacji serwery otrzymują raczej statyczne adresy IP, a nie dynamicznie przydzielane przez DHCP.
- ♦ **Strefa czasowa.** Domyślna strefa czasowa to UTC-08:00 – Pacific Time (USA i Kanada). Należy zmienić ją na odpowiadającą fizycznej lokalizacji serwera.

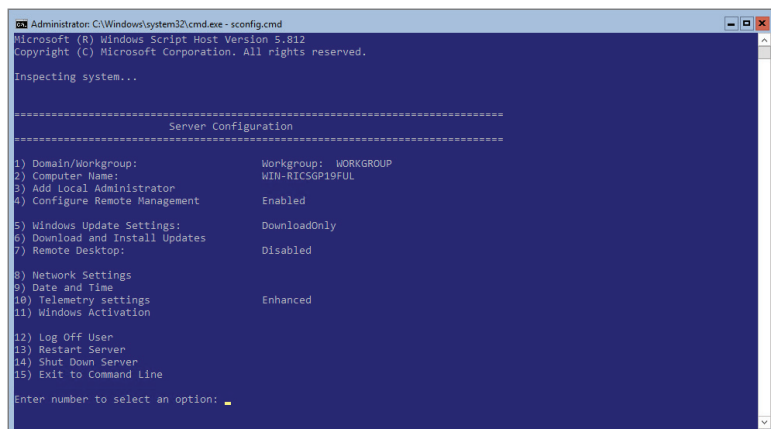
Jeśli zainstalowany został wariant Desktop Experience, do skonfigurowania tych elementów można użyć konsoli Server Manager, pokazanej na rysunku 1.5. Konsoli tej można również użyć do przejrzania i skonfigurowania innych typowych ustawień.

RYСУNEK 1.5
Server Manager

W przypadku instalacji Server Core do skonfigurowania tych ustawień można użyć albo narzędzi wiersza polecenia, albo Windows PowerShell. W celu uproszczenia konfiguracji Server Core można posłużyć się skryptem `sconfig.cmd`, pokazanym na rysunku 1.6. Skrypt ten jest dołączony do instalacji Server Core i udostępnia oparty na menu interfejs do konfigurowania typowych elementów.

RYСУNEK 1.6
`Sconfig.cmd`

Aktywacja

Wszystkie wydania Windows Server 2016 wymagają aktywowania, potwierdzającego, że użyty klucz licencyjny jest poprawny. Jeśli nie aktywujemy kopii Windows Server 2016, po upływie 180 dni od instalacji system przejdzie w tryb powiadamiania. W tym trybie

użytkownik będzie otrzymywał przypomnienia o konieczności aktywacji i niektóre funkcje, takie jak personalizacja, zostaną wyłączone.

Mniejsze organizacje mogą kupować system Windows Server 2016 wraz z fizycznym serwerem. Licencje oryginalnych dostawców sprzętu (OEM) są mniej kosztowne, niż licencje zbiorcze, ale nie można ich przenosić na inny fizyczny serwer. Oznacza to, że gdy dany serwer zostaje wycofany z użycia, przypisana do niego licencja również traci ważność.

Licencje OEM są aktywowane poprzez kontakt z firmą Microsoft. Typowo aktywowanie serwera odbywa się poprzez Internet, ale można to wykonać również telefonicznie.

Większe organizacje typowo kupują licencje zbiorcze (VL) pozwalające na większą elastyczność. Licencje takie można przenosić z jednego serwera fizycznego na inny. Dodatkowo oferują one więcej opcji aktywacji.

Klucz Multiple Activation Key (MAK) może być aktywowany więcej niż jednokrotnie. Liczba aktywacji jest rejestrowana przez firmę Microsoft, ale to na nas spoczywa odpowiedzialność za zagwarantowanie, że używana jest właściwa liczba licencji. Aktywowanie klucza MAK można wykonać przez Internet lub telefonicznie.

Klucz Key Management Service (KMS) pozwala na automatyczne aktywowanie nowych serwerów w ramach organizacji i nie wymaga, aby nowe serwery komunikowały się przez Internet. Jest to ważne, gdyż większość organizacji nie pozwala serwerom infrastruktury na bezpośrednią łączność z Internetem.

W tabeli 1.2 zostały zebrane metody aktywacji dostępne przy korzystaniu z kluczy KMS.

TABELA 1.2 Metody aktywacji dla kluczy KMS

METODA	OPIS
Host KMS	Możemy skonfigurować Windows Server 2016 jako hosta kluczy KMS. Następnie dodajemy klucz KMS do hosta KMS. Po dodaniu klucza do hosta jest on aktywowany przez firmę Microsoft. Jednak nowe serwery aktywowane są poprzez kontakt z hostem KMS, czyli nie wymagają bezpośredniego połączenia z Internetem. Host KMS musi spełniać progi minimalnej liczby aktywacji. W przypadku serwerowych systemów operacyjnych próg ten wynosi pięć aktywacji. Jeśli mamy mniej niż pięć serwerów używających hosta KMS, aktywacja nigdy nie nastąpi. Sprawia to, że trudne jest użycie hosta KMS przez mniejsze organizacje lub zdalne oddziały przedsiębiorstwa.
Aktywacja bazująca na Active Directory	Przy implementacji aktywacji bazującej na Active Directory informacje o aktywacji są przechowywane w bazie danych Active Directory, a nie w hoście KMS. Ponieważ nowe serwery tak czy inaczej komunikują się z Active Directory, nie występuje pojedynczy punkt awarii. Dodatkowo nie ma tu progu minimalnej liczby aktywacji. Jest to preferowana metoda aktywacji dla obsługującego ją oprogramowania.

W celu skonfigurowania hosta KMS lub aktywacji bazującej na Active Directory instalujemy w systemie Windows Server 2016 rolę serwera Volume Activation Services. Po zainstalowaniu tej roli serwera możemy uruchomić pakiet Volume Activation Tools, który pozwala nam wybrać albo KMS, albo Active Directory-Based Activation i zarządzać kluczami.

GENERYCZNE KLUCZE LICENCJI ZBIORCZYCH

Gdy korzystamy z KMS lub Active Directory-Based Activation, kluczy licencyjnych nie instalujemy ręcznie w systemie Windows Server 2016. Domyślnie Windows Server 2016 zawiera generyczny klucz licencji zbiorczej (GVLK), który jest aktywowany w KMS lub Active Directory-Based Activation.

W rzadkich przypadkach aktywacja zbiorcza kończy się niepowodzeniem, gdyż ktoś przypadkowo zmienił klucz. Można jednak zmienić klucz z powrotem na poprawny GVLK. Listę poprawnych GVLK można znaleźć w dokumencie „Appendix A: KMS Client Setup Keys” pod adresem [https://technet.microsoft.com/en-us/library/jj612867\(v=ws.11\).aspx](https://technet.microsoft.com/en-us/library/jj612867(v=ws.11).aspx).

Szczegółowe informacje na temat aktywacji zbiorczych zawiera dokument „Planning for Volume Activation”, dostępny pod adresem <https://technet.microsoft.com/en-us/library/dd996589.aspx>.

Automatyzowanie instalacji Windows Server 2016

W większych organizacjach będziemy zazwyczaj chcieli zautomatyzować proces instalowania systemu Windows Server 2016. Zautomatyzowany proces pozwala zmniejszyć wysiłek administracyjny potrzebny do wdrożenia nowych serwerów. Zamiast więc poświęcać 30 do 60 minut na wykonanie instalacji, można uruchomić automatyczny proces i odejść nie czekając na jego ukończenie.

Co ważniejsze, zautomatyzowane wdrożenie zapewnia jednolite, spójne wyniki. Możemy zdefiniować określone zestawy funkcjonalności, które mają być instalowane. Dla przykładu możemy automatycznie włączyć mechanizm BitLocker w celu szyfrowania lokalnego dysku twardego. Przy instalacji ręcznej konieczne jest włączenie BitLocker w ramach oddzielnej procedury, po zainstalowaniu serwera.

Wdrażanie systemu Windows Server 2016 można zautomatyzować kilkoma różnymi metodami. Niektóre z tych opcji nie pociągają za sobą dodatkowych kosztów, podczas gdy inne wymagają użycia narzędzi, które trzeba zakupić. W przypadku środowisk zwirtualizowanych dostępne są dodatkowe opcje.

Sysprep oraz obrazowanie

Obrazowanie (*imaging*) jest procesem polegającym na przygotowaniu wzorcowego komputera i skopiowaniu jego konfiguracji. Obraz przygotowanego komputera jest zapisywany w pliku, który można następnie zaaplikować do innych komputerów – fizycznych lub maszyn wirtualnych.

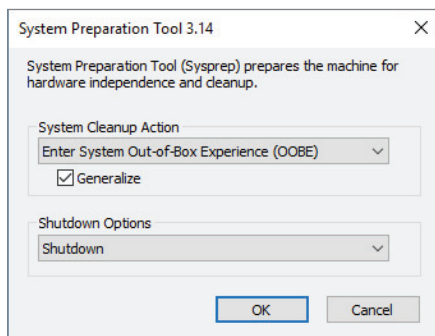
Przy instalowaniu Windows Server 2016 konfigurowane są unikatowe informacje systemowe, takie jak nazwa komputera, informacje sprzętowe i wewnętrzny identyfikator zabezpieczeń (SID) maszyny lokalnej. Te specyficzne dla konkretnej maszyny informacje muszą zostać usunięte w ramach procesu obrazowania. Po ich usunięciu obraz może zostać zastosowany do komputera używającego innego (niekoniecznie identycznego) sprzętu.

Narzędzie Sysprep (System Preparation), dołączone do Windows Server 2016, umożliwia przygotowanie systemu operacyjnego do obrazowania. Sysprep usuwa nazwę komputera, specyficzne informacje o sprzęcie oraz SID. Po zaaplikowaniu obrazu do nowego komputera elementy są tworzone ponownie.

Opcje Sysprep

Program Sysprep.exe znajdziemy w katalogu C:\Windows\System32\Sysprep. Przy uruchamianiu Sysprep z interfejsem graficznym musimy wybrać System Cleanup Action (akcję czyszczenia systemu), jak na rysunku 1.7. Akcja ta kontroluje działania, które następują po uruchomieniu Sysprep i ponownym uruchomieniu systemu operacyjnego.

RYСУNEK 1.7
Interfejs graficzny
narzędzia Sysprep

Dostępne są dwa warianty czyszczenia systemu:

- ♦ **Enter System Out-of-Box Experience** (Włącz systemowy tryb OOBE). Opcja ta powoduje po ponownym uruchomieniu wykonanie procesu OOBE („prosto z pudełka”), który występuje podczas zwykłej instalacji systemu Windows. W procesie tym generowana jest nowa nazwa i nowy SID komputera i pojawia się monit o podanie nowego hasła administratora.
- ♦ **Enter System Audit Mode** (Włącz tryb inspekcji systemu). Opcja ta umożliwia modyfikowanie tworzonego obrazu. Zamiast wykonania procesu OOBE, uruchamiany jest system operacyjny i można wykonać takie zadania, jak dołączanie sterowników

i aktualizacji. Po zmodyfikowaniu obrazu można ustawić go ponownie w tryb inspekcji albo w tryb OOBE, gotowy do wdrożenia.

Podczas przygotowywania obrazu do wdrożenia należy wybrać opcję Generalize (Uogólnij). Opcja ta usuwa informacje specyficzne dla komputera, takie jak nazwa, SID i sterowniki sprzętu.

Trzy opcje kończenia działania programu to:

- ♦ **Quit (Zakończ).** Sysprep zakończy działanie, zaś system operacyjny będzie nadal działał. Konieczne będzie ręczne zamknięcie systemu operacyjnego, aby móc przechwytać obraz.
- ♦ **Reboot (Restart).** Komputer zostanie uruchomiony ponownie i przejście do trybu zdefiniowanego przez akcję czyszczenia systemu. Opcja ta nie jest odpowiednia, jeśli planujemy przechwycenie obrazu.
- ♦ **Shutdown (Zamknięcie).** Komputer zostanie wyłączony po zakończeniu działania Sysprep. Tej właśnie opcji należy użyć przed przechwyceniem obrazu.

Przykład praktyczny

URUCHAMIANIE SYSPREP NA POTRZEBY WIRTUALIZACJI

Nowy obraz systemu Windows Server 2016 tworzymy z myślą o wdrożeniu. Jednym z częstych zastrzeżeń, które podnoszono wobec wdrażania wcześniejszych wersji systemu Windows Server przy użyciu Sysprep, był długi czas potrzebny na wykrywanie sprzętu. Przy wdrażaniu wielu serwerów powodowało to znaczące spowolnienie procesu instalacyjnego.

Aby przyspieszyć wstępną konfigurację każdej maszyny wirtualnej, można użyć opcji `/mode:vm` przy uruchamianiu Sysprep. Spowoduje to, że proces generalizacji nie będzie usuwać sterowników sprzętu. Pozostawienie sterowników w obrazie znacząco przyspiesza proces instalacyjny nowych maszyn wirtualnych.

Trzeba mieć na uwadze, że obraz uzyskany przy użyciu przełącznika `/mode:vm` jest specyficzny dla użytego hiperwizora. Tak więc obraz utworzony z maszyny wirtualnej Hyper-V nie będzie właściwym dla hiperwizora VMware (i odwrotnie).

DISM

Istnieje wiele narzędzi umożliwiających wykonanie obrazowania. Niektóre z tych narzędzi pozwalają przechwycić wszystkie partycje dysku, podczas gdy inne tylko jedną partycję na raz. Narzędzie Deployment Image Servicing and Management (DISM) dołączone do systemu Windows Server 2016 tworzy obraz jednej partycji dyskowej na raz i zapisuje go w pliku `.wim`. Jest to zatem narzędzie obrazowania bazujące na pliku.

Format `.wim` używany przez narzędzie DISM umożliwia przechowanie wielu obrazów w jednym pliku. Jeśli plik `.wim` mieści wiele obrazów, używany jest mechanizm deduplikacji. Oznacza on, że jeśli ten sam plik występuje w kilku obrazach, w pliku `.wim` przechowywana jest tylko jedna jego kopia, ale jest ona dostępna dla każdego obrazu zawartego w pliku `.wim`.

Gdy w pojedynczym pliku .wim przechowywanych jest wiele obrazów, musimy odwoływać się albo do numeru indeksowego, albo do nazwy obrazu wewnątrz tego pliku. Numer indeksu wynika z kolejności, w jakiej poszczególne obrazy systemów są dodawane do pliku. Nazwy obrazów są przypisywane do każdego obrazu podczas jego tworzenia.

W celu wykorzystania DISM do przechwycenia obrazu systemu operacyjnego system ten musi być wyłączony, aby zagwarantować, że żadne pliki nie są otwarte. Innymi słowy, użycie DISM wymaga rozruchu komputera przy użyciu alternatywnego systemu operacyjnego. Firma Microsoft udostępnia system Windows PE jako część pakietu Windows Assessment and Deployment Kit (Zestaw do oceny i wdrażania systemu Windows, ADK). Zestaw Windows PE można skonfigurować do rozruchu z napędu USB lub innego nośnika rozruchowego. Więcej informacji na temat Windows ADK i tworzenia nośnika rozruchowego Windows PE można znaleźć w dokumencie „Download WinPE” pod adresem <https://docs.microsoft.com/en-us/windows-hardware/manufacture/desktop/download-winpe-windows-pe>.

Po wykonaniu rozruchu z nośnika Windows PE można uruchomić narzędzie DISM do przechwycenia obrazu lub do jego zastosowania. Typowo obrazy są zapisywane na dyskach sieciowych, ale można je również zapisać na nośniku lokalnym, takim jak dysk USB.

Wykonanie obrazu lokalnego dysku C: do pliku .wim umieszczonego na dysku sieciowym Z: umożliwia poniższą składnię:

```
Dism /Capture-Image /ImageFile:Z:\Win2016.wim /CaptureDir:C:
/Name:Win2016Image
```

Aby zastosować taki obraz do lokalnego dysku C:, należy posłużyć się następującą składnią:

```
Dism /Apply-Image /ImageFile:Z:\Win2016.wim /Name:Win2016Image /ApplyDir:C:\
```

Oprócz przechwytywania i wdrażania obrazów systemu DISM można wykorzystać do montowania i modyfikowania obrazów zapisanych w plikach .wim. Można wykonywać w nich proste modyfikacje, takie jak dodawanie, usuwanie lub edycja plików, ale można również zastosować do obrazu aktualizacje systemu Windows albo zainstalować w obrazie nowe sterowniki.

Windows System Image Manager

Inną metodą automatyzowania instalacji systemu Windows Server 2016 jest wykorzystanie pliku odpowiedzi (*answer file*). Plik taki przekazuje do procesu instalacyjnego Windows Server 2016 informacje modyfikujące domyślne opcje instalacyjne. Na przykład możemy utworzyć plik odpowiedzi definiujący partycje dyskowe, które mają zostać utworzone w trakcie instalacji, wybór ustawień językowych oraz hasło lokalnego konta administratora, aby uniknąć konieczności interakcji z programem instalacyjnym podczas wdrożenia.

Narzędzie umożliwiające tworzenie plików odpowiedzi to Windows System Image Manager (SIM), stanowiący część Windows ADT.

Oprócz tworzenia samego pliku odpowiedzi, Windows SIM pozwala również utworzyć udział dystrybucyjny, który możemy wykorzystać podczas wdrożenia (rysunek 1.8). W tym udziale możemy umieścić plik .wim używany do instalacji (skopiowany z nośnika

instalacyjnego lub dostosowany), sterowniki, a także aktualizacje, które mają być dodawane podczas wdrożenia. Zauważmy, że dodanie sterowników i aktualizacji podczas wdrażania eliminuje konieczność uaktualniania obrazu zawartego w pliku .wim.

Proces instalacyjny Windows Server 2016 zawiera kilka faz konfiguracyjnych. Ustawienia dla nienadzorowanych instalacji są stosowane w odpowiednich fazach procesu. Podczas dodawania ustawienia możemy mieć do wyboru kilka faz konfiguracyjnych, w których można je dołączyć. Trzeba zadbać o to, aby dodawać ustawienia do tego przebiegu konfiguracji, który będzie używany w naszym scenariuszu. Poszczególne przebiegi konfiguracyjne zostały zebrane w tabeli 1.3.

RYСУNEK 1.8

Windows SIM

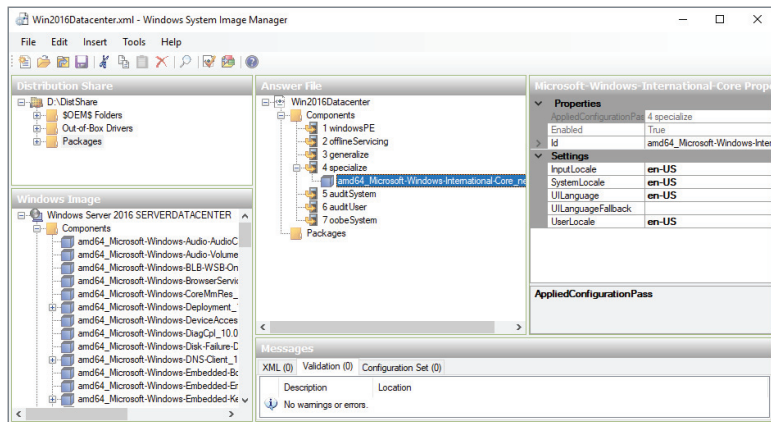

TABELA 1.3 Przebiegi konfiguracyjne

PRZEBIEG KONFIGURACYJNY	OPIS
windowsPE	Ustawienia te są implementowane, gdy uruchamiamy setup.exe – przed zainstalowaniem systemu operacyjnego Windows. Można tu umieścić ustawienia wymagane przez program setup.exe, takie jak wybór ustawień językowych i układu klawiatury. Można tu również dołączyć informacje partycjonujące dysku. Ustawienia te nie są używane, jeśli wykorzystywany jest obraz przygotowany za pomocą Sysprep.
offlineServicing	Ten przebieg konfiguracyjny kopiuje i aplikuje sterowniki oraz aktualizacje Windows. Dodanie sterowników może być wymagane przez specjalistyczny sprzęt – przykładem mogą być sterowniki dysków, które nie należą do systemu Windows Server 2016. Ustawienia te nie są używane po przygotowaniu obrazu za pomocą Sysprep.
Generalize	Ustawienia te są stosowane po wybraniu opcji Generalize w narzędziu Sysprep. Nie są one używane, jeśli uruchamiamy program setup.exe.
Specialize	Ustawienia te są stosowane po tym, gdy system Windows wykryje nowy sprzęt i wygeneruje nowy SID.

TABELA 1.3 Przebiegi konfiguracyjne

PRZEBIEG KONFIGURACYJNY	OPIS
AuditSystem	Te ustawienia stosowane są jedynie wtedy, gdy wchodzimy do trybu inspekcji po uruchomieniu Sysprep.
AuditUser	Ustawienia te stosowane są jedynie wtedy, gdy wchodzimy do trybu inspekcji po uruchomieniu Sysprep.
oobeSystem	Jest to finalny przebieg konfiguracyjny, zanim użytkownik otrzyma pierwszy monit o zalogowanie się w systemie.

Szczegółowe informacje o przebiegach konfiguracyjnych Windows i korzystaniu z plików odpowiedzi zawiera dokument Windows Setup Configuration Passes dostępny pod adresem <https://docs.microsoft.com/en-us/windows-hardware/manufacture/desktop/windows-setup-configuration-passes>.

Windows Deployment Services

Windows Deployment Services (Usługi wdrażania systemu Windows – WDS) jest rolą serwera włączoną do systemu Windows Server 2016, pozwalającą na wdrażanie obrazów systemu operacyjnego w sieci. Roli WDS możemy użyć do instalowania Windows Server 2016 na nowych serwerach lub nowych maszynach wirtualnych. Niektóre z innych metod wdrażania również wykorzystują WDS jako podstawowy zestaw funkcjonalności, na którym są budowane.

Preboot Execution Environment (PXE) jest systemem pozwalającym wszystkim nowym komputerom na rozruch bezpośrednio z sieci. W trybie rozruchu PXE system ładowany jest z dysku sieciowego. WDS wykorzystuje PXE do załadowania minimalnego obrazu systemu operacyjnego i albo zaaplikowania, albo przechwycenia obrazów systemu. Tabela 1.4 wylicza typy obrazów używane przez WDS.

TABELA 1.4 Typy obrazów WDS

TYP OBRAZU	OPIS
Boot	Obraz rozruchowy bazuje na Windows PE i jest dostarczany do komputerów za pośrednictwem rozruchu PXE w celu zaaplikowania obrazu zawierającego pożądaną system operacyjny. Plik boot.wim zawarty na nośniku instalacyjnym Windows Server 2016 wyświetla menu pozwalające na wybór obrazu, który ma zostać zainstalowany z serwera WDS. W razie potrzeby można dostosować plik boot.wim, uzupełniając go o sterowniki sieciowe lub dyskowe wymagane przez używany sprzęt.

TABELA 1.4 Typy obrazów WDS

TYP OBRAZU	OPIS
Capture	Obraz ten oparty jest na Windows PE i jest dostarczany do komputerów poprzez rozruch PXE w celu przechwycenia obrazu zawierającego system operacyjny komputera. Przed przechwyceniem obrazu konieczne jest uruchomienie Sysprep na tym komputerze.
Install	Obraz instalacyjny zawiera system operacyjny, który zamierzamy wdrożyć. Do wdrożenia wykorzystywany jest obraz rozruchowy (<i>boot</i>). Obraz przechwycony (<i>capture</i>) służy do utworzenia obrazu instalacyjnego i umieszczenia go na serwerze WDS.
Discover	Obraz ten jest rozruchowym plikiem ISO zawierającym system Windows PE. Ten plik ISO może zostać użyty do utworzenia nośnika wymiennego dla tych komputerów, które nie obsługują rozruchu PXE. Obecnie bardzo rzadko zdarza się potrzeba stosowania takich obrazów, gdyż praktycznie wszystkie nowsze komputery obsługują wykorzystanie PXE do rozruchu.

Instalowanie WDS

Typowe wdrożenie WDS wymaga Active Directory, DNS oraz DHCP. Active Directory wykorzystywane jest jako mechanizm uwierzytelniania, zaś serwer WDS musi być członkiem domeny. Komputery klienckie, na których wdrażamy system, używają DNS i DHCP w trakcie tego procesu.

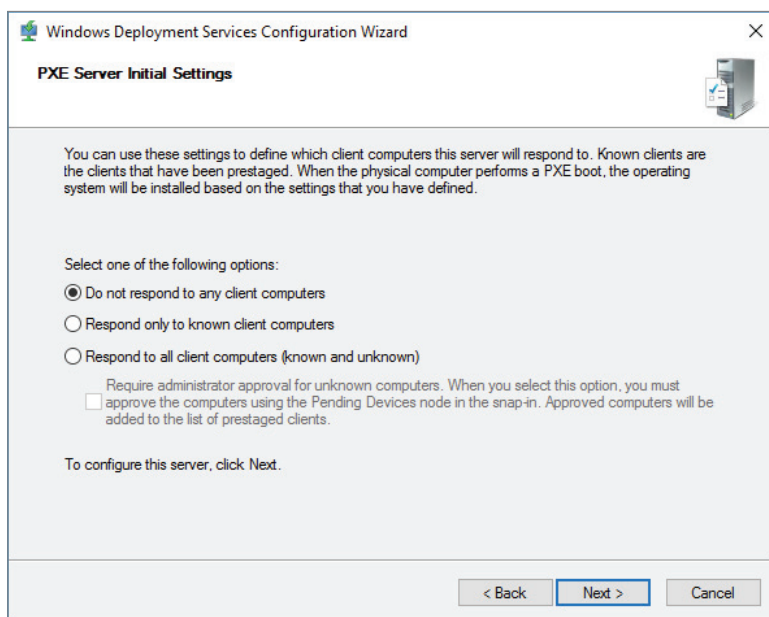
Podczas instalowania roli serwera Windows Deployment Services pojawi się monit o wybór usług roli Deployment Server (Serwer wdrażania) oraz Transport Server (Serwer transportu). Konieczne jest wybranie obu usług, aby uzyskać w pełni funkcjonalny serwer WDS. Możliwe jest użycie samej roli Transport Server w środowisku laboratoryjnym do multimijsji obrazów, ale nie jest to typowa konfiguracja.

Po zakończeniu instalacji konieczne jest skonfigurowanie WDS. W tym celu należy wykonać następujące działania:

1. Otwórz narzędzie Windows Deployment Services w konsoli Server Manager.
2. W oknie Windows Deployment Services kliknij Servers, prawym klawiszem myszy kliknij serwer, który chcesz konfigurować, po czym kliknij Configure Server (Skonfiguruj serwer).
3. W kreatorze Windows Deployment Services Configuration Wizard kliknij Next na stronie Before You Begin (Przed rozpoczęciem).
4. Na stronie Install Options (Opcje instalacji) wybierz opcję Integrated with Active Directory (Serwer zintegrowany z usługą Active Directory) i kliknij Next.
5. Na stronie Remote Installation Folder Location (Lokalizacja folderu instalacji zdalnej) wpisz ścieżkę do katalogu, w którym mają być przechowywane wszystkie obrazy systemów, po czym kliknij Next. Ponieważ katalog ten może być bardzo obszerny, nie powinien być umieszczany na dysku C: serwera.

6. Na stronie PXE Server Initial Settings (Ustawienia początkowe serwera PXE), pokazanej na rysunku 1.9, zaznacz opcję określającą komputery, na których żądania serwer ma odpowiadać, po czym kliknij Next. Najlepsza praktyka zaleca, aby początkowo wybrać tu opcję Do Not Respond to Any Client Computers (Nie odpowiadaj żadnym komputerom klienckim). Po skonfigurowaniu obrazów systemów można będzie zmienić to ustawienie na Respond Only to Known Client Computers (Odpowiadaj tylko znanym komputerom klienckim) albo Respond to All Client Computers (Known and Unknown) [Odpowiadaj wszystkim komputerom klienckim (znanym i nieznanym)]. W przypadku wybrania zgody na odpowiadania na żądania nieznanymi urządzeniami mamy do dyspozycji opcję wymagania akceptacji przez administratora.
7. Na stronie Operation Complete (Operacja ukończona) kliknij Finish.

RYСУNEK 1.9
Strona PXE Server
Initial Settings

Kreator konfiguruje niektóre podstawowe opcje serwera, ale warto przejrzeć jego właściwości, aby uzyskać dostęp do dodatkowych opcji konfiguracyjnych, takich jak:

- ♦ **PXE Response** (Odpowiedź PXE). Ustawienia te definiują, jak PXE ma odpowiadać na żądania klientów. Jeśli wybraliśmy nie odpowiadanie na żądania dowolnych klientów podczas wstępnej konfiguracji, będziemy musieli zezwolić na pewne odpowiedzi w tym miejscu przed wdrażaniem obrazów systemu.
- ♦ **Ustawienia AD DS**. Ustawienia te definiują format nazw komputerów oraz jednostkę organizacyjną, w której AD DS ma umieszczać obiekty komputerów.
- ♦ **Ustawienia rozruchu**. W tym miejscu definiowane są opcje procesu rozruchowego PXE, takie jak wymaganie naciśnięcia klawisza F12 w celu rozruchu z PXE.

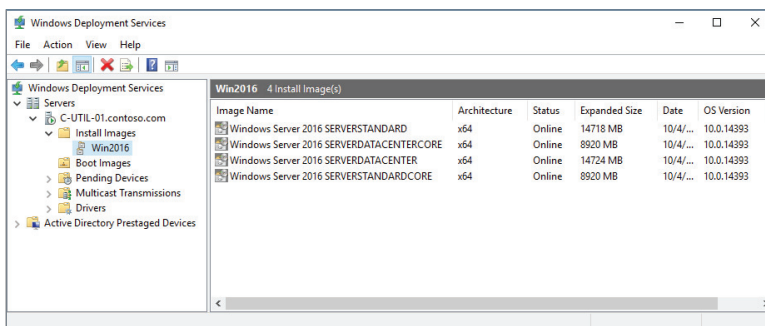
- ♦ **Ustawienia klientów.** Te ustawienia pozwalają dostarczyć plik odpowiedzi, którego będą używały komputery klienckie, a także to, czy mają one zostać dołączone do domeny.
- ♦ **Ustawienia DHCP.** Jeśli rola WDS jest wdrażana na tym samym serwerze, co rola DHCP, opcje te trzeba włączyć w celu uniknięcia konfliktów.
- ♦ **Ustawienia multitemisji.** Ustawienia te definiują adresy multitemisji, które mają być użyte, a także to, czy klienci powinni być dzieleni na odseparowane grupy w zależności od szybkości.

Wdrażanie obrazu

Zanim będziemy mogli wdrażać obrazy systemu na komputerach, potrzebujemy dodać do serwera WDS co najmniej jeden obraz rozruchowy i co najmniej jeden obraz instalacyjny. Jako obraz rozruchowy można wykorzystać plik `boot.wim` dostępny w folderze Sources na nośniku instalacyjnym Windows Server 2016. Jeśli chodzi o obraz instalacyjny, dostępne są następujące możliwości:

- ♦ Użyć pliku `install.wim` z folderu Sources nośnika instalacyjnego Windows Server 2016. Spowoduje to zaimportowanie po jednym obrazie dla każdego wydania Windows Server 2016 dostępnego na nośniku, co pokazuje rysunek 1.10.
- ♦ Użyć dostosowanego, wcześniej utworzonego pliku WIM. Spowoduje to zaimportowanie jednego obrazu dla każdego obrazu zawartego w tym pliku WIM.
- ♦ Przechwycić obraz instalacyjny z wstępnie skonfigurowanego serwera.

RYСУNEK 1.10
Obrazy instalacyjne

Gdy przystąpimy do wdrażania obrazu, możemy to realizować przy użyciu emisji pojedynczej (*unicast*) lub multitemisji (*multicast*). Emisja pojedyncza jest typowym wyborem dla instalowania serwerów i pozwala wdrażać po jednym serwerze na raz. Multitemisja jest bardziej użyteczna w przypadku komputerów klienckich, gdyż pozwala na rozsyłanie pojedynczego obrazu do wielu komputerów w tym samym czasie.

Proces wdrażania obrazu systemu wygląda następująco:

1. Wykonywany jest rozruch PXE komputera.
2. PXE pobiera obraz rozruchowy do komputera.
3. Obraz rozruchowy uruchamia komputer i wyświetla menu.

4. Z menu tego wybieramy obraz instalacyjny, który chcemy wdrożyć.
5. Wybrany obraz instalacyjny jest kopiowany do komputera.
6. Komputer jest uruchamiany ponownie, po czym możemy dokończyć jego konfigurację.

Microsoft Deployment Toolkit

Jako pomoc w automatyzowaniu wdrożenia systemu Windows Server 2016 można wykorzystać pakiet Microsoft Deployment Toolkit (MDT). MDT jest zasadniczo narzędziem automatyzowania wdrażania biurkowych systemów operacyjnych, takich jak Windows 10, ale zadziała również dla systemu Windows Server 2016.

Jedną z trudniejszych części automatyzowania instalacji Windows Server 2016 jest budowanie pliku odpowiedzi. Istnieje aż nazbyt wiele ustawień, które muszą zostać skonfigurowane, aby w pełni zautomatyzować instalację i nie wymagać udziału użytkownika. MDT umożliwia utworzenie poprawnego pliku odpowiedzi. Co więcej, możemy użyć MDT w celu wstrzyknięcia sterowników w ramach procesu wdrażania.

MDT używa sekwencji zadań do definiowania operacji, które mają zostać wykonane. W ramach sekwencji możemy skonfigurować szczegółowe informacje, takie jak sposób partycjonowania dysków. Sekwencja zadań definiuje również lokalizację dodatkowych sterowników. Możemy w niej również określić sposób generowania nazwy komputera. Na przykład możemy skonfigurować nazwę komputera na podstawie jego numeru seryjnego.

Dla sekwencji zadań możemy utworzyć plik ISO Lite Touch („lekkie dotknięcie”). Jeśli dodamy ten plik do WDS jako obraz rozruchowy, możemy zautomatyzować wdrażanie systemu operacyjnego na nowym komputerze lub maszynie wirtualnej. Lite Touch ISO automatycznie wdraża obraz definiowany w sekwencji zadań.

Jeśli organizacja wykorzystuje oprogramowanie System Center Configuration Manager, możliwe jest zaimplementowanie rozwiązania Zero Touch („bez dotknięcia”). Wdrożenie Zero Touch można zainicjować z systemu Configuration Manager i nie wymaga to obecności kogokolwiek przy konsoli serwera lub maszyny wirtualnej.

Szczegółowe informacje na temat MDT zawiera dokumentacja Microsoft Deployment Toolkit dostępna pod adresem <https://technet.microsoft.com/en-us/windows/dn475741.aspx>.

Rozwiązania wdrożeniowe dla virtualizacji

Obecnie większość serwerowni i centrów danych jest wirtualizowanych, co udostępnia dodatkowe możliwości automatycznego tworzenia i konfigurowania maszyn wirtualnych. Zamiast konieczności przechodzenia przez proces obrazowania systemu, można po prostu skopiować wirtualny dysk z przygotowanym systemem operacyjnym. System ten musi zostać spreparowany za pomocą Sysprep, tak samo jak przy tworzeniu obrazu systemu.

Po uruchomieniu Sysprep i przygotowaniu systemu możemy skopiować pliki wirtualnych dysków maszyny zamiast wykonywania ich obrazu. Następnie możemy utworzyć nową maszynę wirtualną przy użyciu tych skopiowanych dysków. Przy użyciu bardziej zaawansowanych narzędzi można zrealizować bardziej wyrafinowane wdrażanie maszyn wirtualnych, uwzględniające zmienną konfigurację wirtualnego sprzętu.

Przy korzystaniu z Hyper-V możemy wykorzystać narzędzie System Center Virtual Machine Manager (VMM) do zarządzania hostami Hyper-V i maszynami wirtualnymi. W narzędziu VMM możemy tworzyć szablony maszyn wirtualnych i przechowywać je w bibliotece. Później, gdy zajdzie potrzeba wdrożenia nowego serwera, możemy po prostu użyć szablonu maszyny wirtualnej.

Więcej informacji na temat VMM zawiera dokumentacja Virtual Machine Manager dostępna pod adresem <https://docs.microsoft.com/en-us/system-center/vmm/>.

Przykład praktyczny

AKTYWOWANIE MASZYN WIRTUALNYCH HYPER-V

Gdy stworzymy nowy obraz dla maszyn wirtualnych Windows Server 2016, chcielibyśmy, aby aktywacja nowego obrazu była tak prosta, jak to możliwe. Zazwyczaj nie chcemy nawet musieć wpisywać klucza produktu podczas instalacji. Co więcej, chcielibyśmy, aby w środowiskach testowych, gdzie łączność z siecią jest bardzo ograniczona, aktywacja mogła nastąpić bez obecności żadnej innej infrastruktury.

Jeśli jako hiperwizora używamy wydania Windows Server 2016 Datacenter, mamy do dyspozycji możliwość wykorzystania mechanizmu Automatic Virtual Machine Activation (automatyczna aktywacja maszyny wirtualnej, AVMA) do aktywowania maszyn wirtualnych systemu Windows Server 2016 albo Windows Server 2012 R2. W istocie to aktywacja hosta Hyper-V jest używana w celu umożliwienia aktywowania maszyn wirtualnych.

Gdy maszyna wirtualna używa klucza AVMA, jest aktywowana bezpośrednio przez host Hyper-V. Działa to nawet wtedy, gdy maszyna wirtualna nie ma żadnej łączności z siecią. Konieczne jest wprowadzenie klucza AVMA w maszynie wirtualnej. Nie istnieje żaden minimalny próg aktywacji dla AVMA.

Listę kluczy AVMA można znaleźć w dokumencie Automatic Virtual Machine Activation pod adresem [https://technet.microsoft.com/en-us/library/dn303421\(v=ws.11\).aspx](https://technet.microsoft.com/en-us/library/dn303421(v=ws.11).aspx).

W przypadku korzystania z VMware ESXi jako hosta wirtualizacji można użyć narzędzia klienckiego VMware vSphere oraz oprogramowania vCenter Server do zarządzania wdrażaniem nowych serwerów przy użyciu szablonów. Klient vSphere wykorzystywany jest do inicjowania i zarządzania procesem, ale to vCenter Server przechowuje szablony. Więcej informacji na temat oprogramowania klienckiego vSphere oraz vCenter Server można znaleźć w witrynie firmy VMware pod adresem <http://www.vmware.com>.

Typowe narzędzia zarządzania

Windows PowerShell umożliwia zarządzanie (prawie) każdym aspektem systemu Windows Server 2016, ale nadal istnieją narzędzia graficzne i wielu administratorów preferuje ich użycie. Głównym narzędziem administracyjnym tego rodzaju jest konsola Server Manager (Menedżer serwera), umożliwiająca konfigurowanie Windows Server 2016 i uruchamianie innych narzędzi administracyjnych. Inne powszechnie wykorzystywane graficzne narzędzia

administrowania serwerami to Computer Management (Zarządzanie komputerem), Device Manager (Menedżer urządzeń) oraz Task Scheduler (Harmonogram zadań).

Server Manager

Konsola Server Manager jest punktem startowym dla graficznych narzędzi administracyjnych systemu Windows Server 2016. Udostępnia interfejs pozwalający na wykonanie niektórych typowych zadań poinstalacyjnych oraz łączy umożliwiające uruchamianie innych graficznych narzędzi. Ponadto możemy wykorzystać tę konsolę do dodawania ról i funkcji serwera.

Pojedyncza konsola Server Manager pozwala zarządzać wieloma komputerami działającymi pod kontrolą systemu Windows Server 2016, a co ważne, sama konsola nie musi działać na komputerze tego systemu. Pozwala to skonfigurować pojedynczą, centralną instancję konsoli Server Manager na potrzeby scentralizowanego administrowania wieloma serwerami. Możemy na przykład zainstalować pakiet Remote Server Administration Tools (RSAT) na komputerze systemu Windows 10 i zarządzać z niego wszystkimi komputerami systemu Windows Server 2016. W przypadku instalacji Server Core systemu Windows Server 2016 nie istnieje graficzny interfejs, jednak nadal możemy używać konsoli Server Manager do zdalnego administrowania instalacjami Server Core.

Zdalne zarządzanie serwerem za pomocą konsoli Server Manager wymaga włączenia funkcji zdalnych Windows PowerShell na tym serwerze. Opcja ta jest domyślnie włączona w systemie Windows Server 2016.

Aby dodać serwer do konsoli Server Manager, należy wykonać następujące kroki:

1. W konsoli Server Manager kliknij Manage (Zarządzaj), a następnie Add Servers (Dodaj serwery).
2. W oknie Add Servers na karcie Active Directory wpisz nazwę (lub jej fragment) serwera i kliknij Find Now (Znajdź).
3. Podwójnie kliknij nazwę serwera na liście wyników i kliknij OK.
4. Upewnij się, że dodany serwer jest wymieniony w widoku All Servers (Wszystkie serwery).

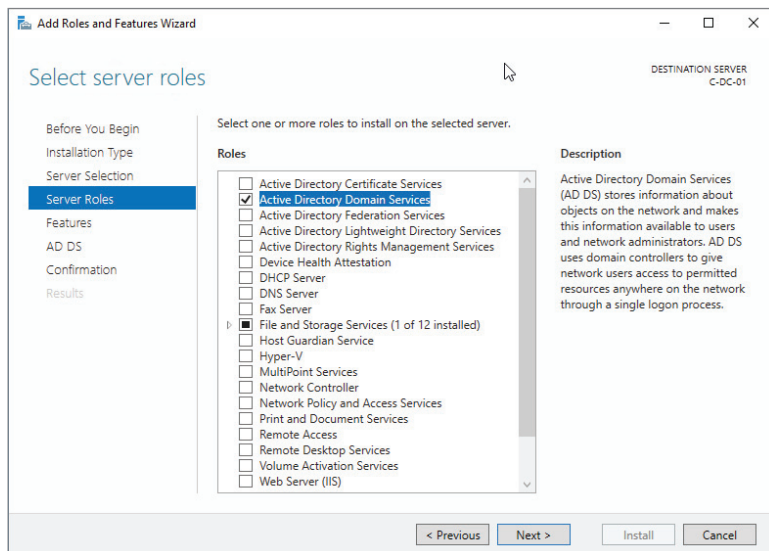
Role i funkcje

Funkcjonalności systemu Windows Server 2016 są podzielone pomiędzy role i funkcje (*features*). *Role* wykonują określoną usługę dla klientów, taką jak Active Directory Domain Service, serwer DNS, serwer DHCP lub serwer Web. *Funkcje* to w ogólności oprogramowanie wspierające te role, ale nie udostępniające usług dla klientów. Podczas instalowania roli serwera często pojawia się monit o zainstalowanie dodatkowych, wymaganych funkcji. Jako przykłady funkcji można wymienić .NET Framework 4.6 Features, BitLocker Drive Encryption (Szyfrowanie dysków funkcją BitLocker), Failover Clustering (Klaster pracy awaryjnej) czy Windows Server Backup (Kopia zapasowa systemu Windows Server).

Aby zainstalować rolę lub funkcję, należy wykonać następujące działania:

1. W konsoli Server Manager kliknij Manage, a następnie Add Roles and Features (Dodaj rolę i funkcje).
2. W kreatorze Add Roles and Features Wizard kliknij Next na stronie Before You Begin.
3. Na stronie Select Installation Type (Wybieranie typu instalacji) zaznacz opcję Role-Based or Feature-Based Installation (Instalacja oparta na rolach lub oparta na funkcjach) i kliknij Next. Opcja Remote Desktop Services Installation (Instalacja usług pulpitu zdalnego) służy do konfigurowania jednego lub więcej serwerów w celu zapewniania dostępu do pulpitów opartych na sesjach lub pulpitów wirtualnych.
4. Na stronie Select Destination Server (Wybieranie serwera docelowego) zaznacz serwer, na którym chcesz instalować rolę i/lub funkcje, po czym kliknij Next.
5. Na stronie Select Server Roles (Wybieranie ról serwera), pokazanej na rysunku 1.11, zaznacz dowolne role, które chcesz zainstalować, po czym kliknij Next (można jednocześnie instalować więcej niż jedną rolę; jeśli role te są wzajemnie zależne, instalacja odbędzie się w odpowiedniej kolejności). Jeśli pojawi się monit o dodanie wymaganych funkcji, kliknij Add Features (Dodaj funkcje).

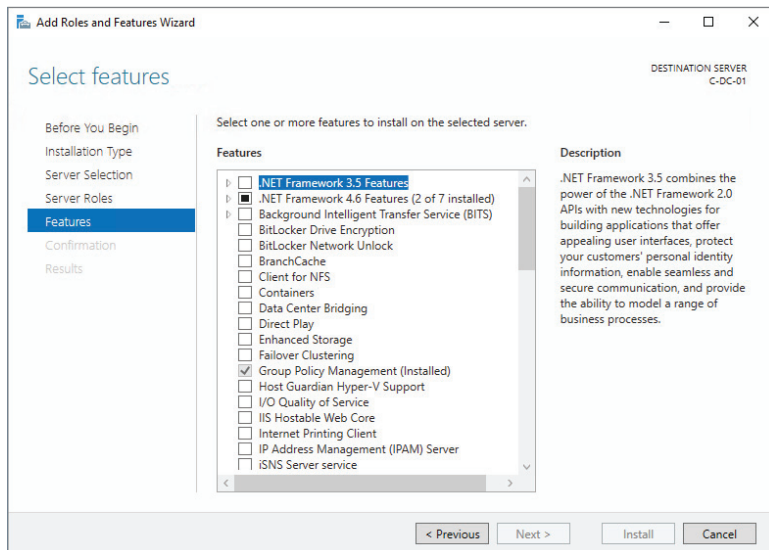
RYСУNEK 1.11
Role serwera

6. Na stronie Select Features (Wybieranie funkcji), pokazanej na rysunku 1.12, zaznacz funkcje, które chcesz instalować, po czym kliknij Next.
7. Wypełnij potencjalne dodatkowe strony wymagane przez dodawane role. Niektóre role wymagają dodatkowych informacji i w takim przypadku w kreatorze pojawią się odpowiednie strony.
8. Na stronie Confirmation (Potwierdzenie) kliknij Install.

9. Na stronie Installation Progress (Postęp instalacji) kliknij Close (Zamknij). Nie trzeba czekać z zamknięciem kreatora do zakończenia instalacji – jeśli zamkniemy go wcześniej, instalacja będzie kontynuowana w tle.

RYSUNEK 1.12
Funkcje serwera

Po zainstalowaniu ról i funkcji serwera może pojawić się monit o restart serwera. Niektóre role serwera wymagają dodatkowej konfiguracji po instalacji. W większości przypadków, jeśli rola wymaga późniejszej konfiguracji, w konsoli Server Manager pojawi się monit powiązany z łączem kierującym do tej dodatkowej konfiguracji.

Niektóre role serwera powodują dodanie powiązanych z nimi funkcjonalności administracyjnych i monitorowania do konsoli Server Manager. Są one dostępne poprzez menu nawigacyjne po lewej stronie konsoli.

Monitorowanie

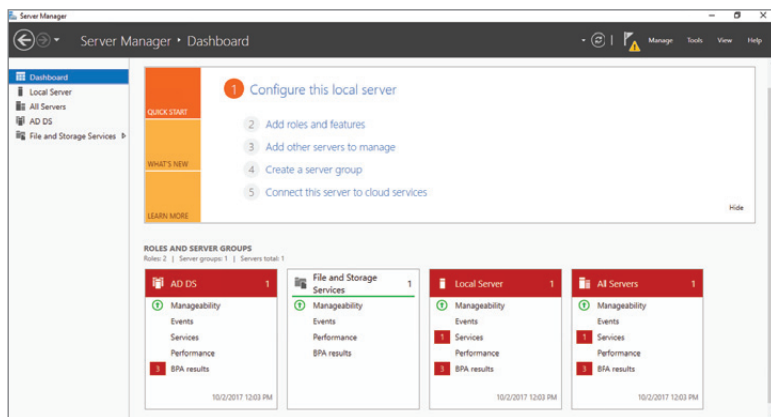
Konsola Server Manager udostępnia funkcjonalność monitorowania wysokiego poziomu, pozwalającą szybko rozpoznać występowanie problemów, które trzeba rozwiązać. Widok Dashboard (Pulpit nawigacyjny), pokazany na rysunku 1.13, udostępnia przegląd serwerów i zainstalowanych w nich ról. Jeśli występują problemy wymagające zbadania, rola lub serwer są wyświetlane w kolorze czerwonym. Można następnie dążyć w głąb zidentyfikowanych obszarów, klikając je.

Widok Local Server (Serwer lokalny) udostępnia przegląd konfiguracji serwera oraz pewne informacje monitorowania. Obejmują one następujące kategorie:

- ♦ **Events (Zdarzenia).** W tej sekcji wyliczane są zdarzenia ostrzeżeń i błędów pochodzące z dzienników zdarzeń danego serwera.
- ♦ **Services (Usługi).** Obszar ten pokazuje status usług, umożliwiając również zatrzymywanie i uruchamianie usług.

- ♦ **Best Practices Analyzer** (Analizator najlepszych rozwiązań – BPA). W tym obszarze prezentowane są wyniki skanowania BPA. W odróżnieniu od większości innych narzędzi monitorowania, widok ten pokazuje raczej potencjalne problemy konfiguracyjne, niż po prostu trudności funkcjonalne, takie jak uszkodzona usługa. W celu zebrania tych wyników konieczne jest wywołanie skanu BPA.
- ♦ **Performance** (Wydajność). Ten obszar pokazuje alerty wydajności związane z wykorzystaniem procesora i pamięci, bazujące na skonfigurowanych progach. Ta funkcjonalność domyślnie nie jest włączona.
- ♦ **Roles and Features** (Role i funkcje). W tym obszarze pokazywane są role i funkcje zainstalowane na danym serwerze.

RYСУNEK 1.13
Widok Dashboard

Widok All Servers (wszystkie serwery) prezentuje te same typy informacji, co dostępne w widoku Local Server, ale zagregowane dla wszystkich serwerów monitorowanych przez tę instancję konsoli Server Manager.

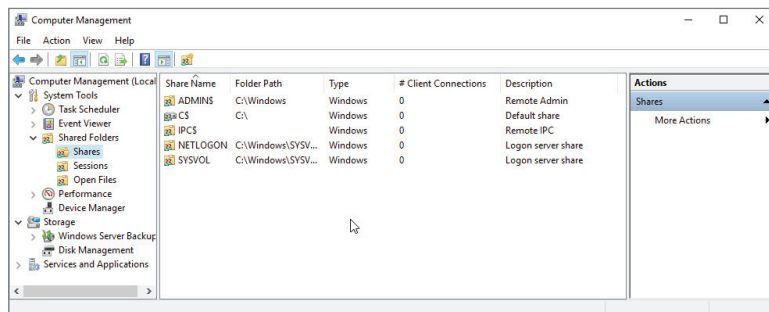
Computer Management

Konsola Computer Management (Zarządzanie komputerem), pokazana na rysunku 1.14, zawiera wiele użytecznych narzędzi monitorowania systemu Windows Server 2016, a także zarządzania wybranymi aspektami systemu. Narzędzia te obejmują: Task Scheduler (Harmonogram zadań), Event Viewer (Podgląd zdarzeń), Shared Folders (Foldery udostępnione), Performance (Wydajność), Device Manager (Menedżer urządzeń), Disk Management (Zarządzanie dyskami) oraz Services (Usługi). Każde z tych narzędzi można również uruchomić oddzielnie z menu Tools (Narzędzia) konsoli Server Manager lub dodając przystawkę do nowej (pustej) konsoli MMC (Microsoft Management Console), ale Computer Management zapewnia jedno, centralne miejsce dostępu do wszystkich.

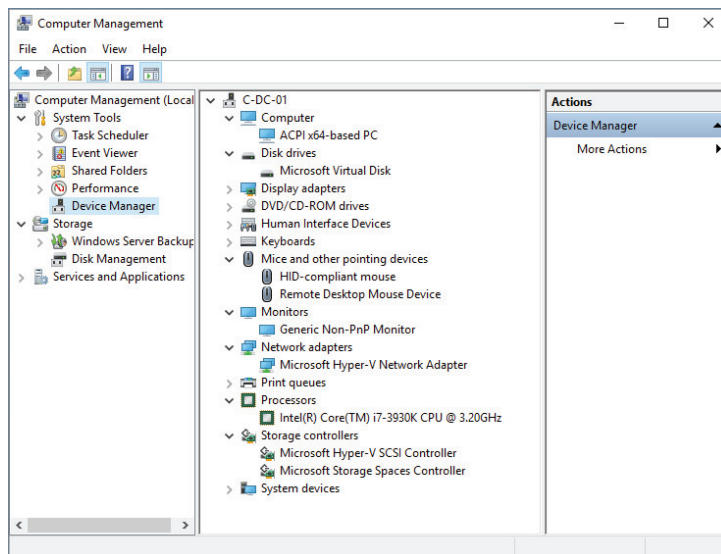
Device Manager

Narzędzie Device Manager, pokazane na rysunku 1.15, pozwala przeglądać i rozwiązywać problemy ze sprzętem w systemie Windows Server 2016. Jeśli serwer jest zwirtualizowany, problemy ze sterownikami będą rzadko występować. Narzędzie to jest głównie używane dla fizycznych serwerów.

RYСУNEK 1.14
Konsola Computer Management

RYСУNEK 1.15
Device Manager

Niektóre zadania, które można wykonać w konsoli Device Manager, obejmują:

- ♦ **Wyświetlenie właściwości urządzeń.** Można tu sprawdzić, jaki sterownik został załadowany, a także takie właściwości, jak identyfikatory sprzętowe używane przez mechanizm plug-and-play do identyfikowania urządzenia i załadowania odpowiedniego sterownika.
- ♦ **Identyfikowanie nieznanych urządzeń.** Jeśli Windows Server 2016 nie może zlokalizować sterownika dla sprzętu, jest on wyświetlany jako nieznane urządzenie. Typowo dotyczy to specjalizowanego sprzętu, takiego jak kontrolery pamięci masowej.

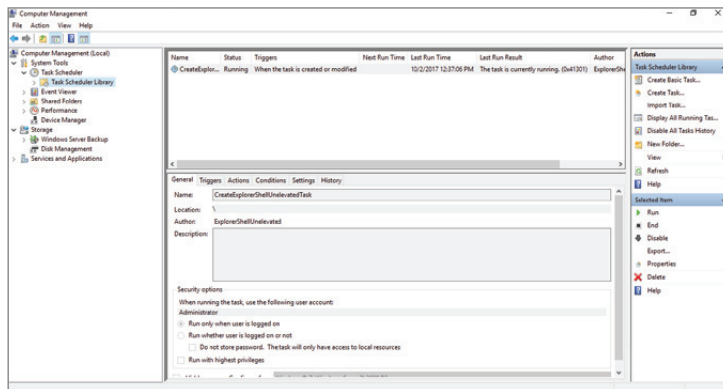
Po zidentyfikowaniu nierozpoznanego urządzenia można załadować dla niego sterownik, który typowo uzyskuje się od producenta sprzętu.

- ♦ **Aktualizacja sterowników.** Jeśli dostawca sprzętu nie dystrybuje aktualizacji sterowników jako plików wykonywalnych, które automatycznie instaluje nowszą wersję sterownika, można wykonać uaktualnienie sterowników z poziomu Device Manager. Instalacja sterownika urządzenia opiera się na pliku .inf definiującego inne pliki, które należy załadować.
- ♦ **Wycofanie aktualizacji sterownika (*roll-back*).** Jeśli po aktualizacji sterownika sprzęt nie działa poprawnie, można przywrócić poprzednią wersję sterownika.
- ♦ **Wyłączenie sprzętu.** W rzadkich przypadkach, gdy sprzęt jest wadliwy, wyłączenie go z poziomu Device Manager pozwala powstrzymać go przed wpływaniem na funkcjonowanie serwera. Można go później włączyć ponownie w ramach rozwiązywania problemów.

Task Scheduler

Narzędzie Task Scheduler, pokazane na rysunku 1.16, jest wykorzystywane przez system Windows Server 2016 do wykonywania wielu zadań konserwacyjnych realizowanych w tle. W większości przypadków nie ma potrzeby interakcji z zaplanowanymi zadaniami utworzonymi przez system operacyjny. Jeśli już zdecydujemy się na użycie Task Scheduler, zazwyczaj będziemy chcieli uruchamiać swoje własne skrypty wykonujące jakieś operacje konserwacyjne. Dla przykładu, można utworzyć zadanie usuwające pliki dzienników Internet Information Services, gdy są one starsze niż 30 dni.

RYСУNEK 1.16
Task Scheduler

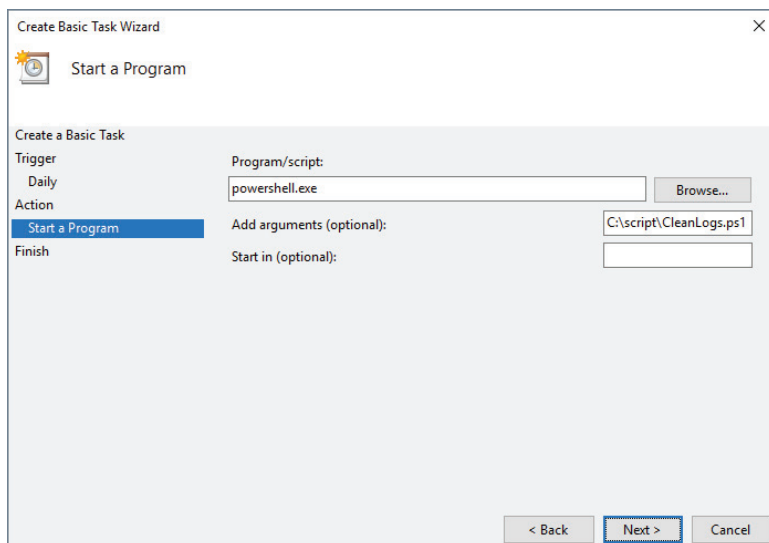
Elementy krytyczne, na które trzeba zwrócić uwagę przy tworzeniu nowego zadania, to

- ♦ Wyzwalacze
- ♦ Akcje
- ♦ Zabezpieczenia

Wyzwalacz (*trigger*) definiuje moment, w którym zadanie ma zostać uruchomione. W większości przypadków zadania są planowane czasowo, na podstawie godziny, dnia tygodnia lub dnia miesiąca. Można jednak również zaplanować zadanie, które ma być uruchomione przy starcie komputera, po zalogowaniu się użytkownika lub po zarejestrowaniu określonego zdarzenia systemowego.

Akcja zadania definiuje, co dane zadanie ma wykonać. Można tu znaleźć opcje wysłania emaila lub wyświetlenia komunikatu, ale są one uznawane za przestarzałe i w ogólności nie będziemy ich wykorzystywać. Zazwyczaj należy wybrać tu opcję uruchomienia pewnego programu. Trzeba następnie zidentyfikować plik wykonywalny do uruchomienia wraz z potrzebnymi parametrami. Jeśli planujemy wykonanie skryptu Windows PowerShell, należy wyspecyfikować `powershell.exe` jako program i dołączyć ścieżkę do pliku skryptu w polu Add Arguments (Dodaj argumenty), jak na rysunku 1.17.

RYСУNEK 1.17
Akcja zadania

Podczas tworzenia podstawowego zadania kreator nie monituje o podanie informacji zabezpieczeń. Domyślnie zadanie jest konfigurowane tak, aby było uruchamiane w kontekście konta użytkownika tworzącego to zadanie i będzie wykonywane tylko wtedy, gdy użytkownik ten jest zalogowany. Ustawienia te widzieliśmy wcześniej na rysunku 1.16. Jednak w większości przypadków będziemy chcieli, aby zadanie było uruchamiane niezależnie od tego, czy użytkownik jest zalogowany, czy nie.

Najlepsze praktyki zalecają, aby nie konfigurować zaplanowanych zadań do uruchamiania przy użyciu zwykłych kont użytkowników. Zamiast tego należy skonfigurować w tym celu konta usługowe lub specjalne konta zdefiniowane w Windows Server 2016. *Konto usługowe* jest kontem użytkownika utworzonym z odpowiednimi uprawnieniami dla wykonania określonego zadania. Przy konfigurowaniu konta usługowego dla zadania pojawi się monit o wprowadzenie hasła dla tego konta. Gdy hasło to zostanie zapisane jako część zadania, pozwoli to na dostęp zadania do zasobów sieciowych. Jeśli wybierzemy nie zapisywanie

hasła, wówczas konto usługowe będzie miało dostęp tylko do zasobów lokalnych. W przypadkach, gdy wykonanie zadania wymaga uprawnień administracyjnych, należy zaznaczyć pole wyboru Run with Highest Privileges (Uruchom z najwyższymi uprawnieniami).

System Windows Server 2016 zawiera kilka kont specjalnych, które nie wymagają podawania hasła. Te konta specjalne to:

- ♦ **SYSTEM.** Konto to dysponuje pełnym dostępem do wszystkich zasobów lokalnych oraz uprawnieniami przypisanymi do konta komputera w odniesieniu do zasobów sieciowych. Jeśli serwer wykonujący zadanie jest kontrolerem domeny, konto SYSTEM ma dostęp do modyfikowania obiektów Active Directory.
- ♦ **SERVICE.** Konto to dysponuje ograniczonymi uprawnieniami na komputerze lokalnym oraz uprawnieniami anonimowymi w sieci.
- ♦ **NETWORK SERVICE.** To konto ma ograniczone uprawnienia na komputerze lokalnym, zaś uprawnienia w sieci odpowiadają uprawnieniom konta komputera.

Szczegółowe informacje o uprawnieniach kont specjalnych zawiera dokument Service User Accounts dostępny pod adresem [https://msdn.microsoft.com/en-us/library/windows/desktop/ms686005\(v=vs.85\).aspx](https://msdn.microsoft.com/en-us/library/windows/desktop/ms686005(v=vs.85).aspx).

Narzędzia monitorowania i rozwiązywania problemów

Gdy serwer lub aplikacja nie działa właściwie, konieczne jest podjęcie działań w celu wykrycia źródła problemów i ich rozwiązania. Problemy z aplikacjami mogą być identyfikowane poprzez komunikaty błędów, ale równie dobrze mogą objawiać się po prostu powolnym działaniem.

Jeśli mamy komunikat błędu, jest to dobry punkt wyjścia dla rozwiązania problemu. Często okazuje się, że wystarczy wpisać ten komunikat do wyszukiwarki, aby znaleźć prawdopodobne rozwiązania. Działa to świetnie dla powszechnie używanego oprogramowania, gdy wielu ludzi mogło mieć kontakt z problemem i publikowało informacje w Internecie.

Im lepiej zrozumiemy proces, którego niewłaściwe działanie próbujemy naprawić, tym łatwiej będzie nam określić, które strony spośród znalezionych przez wyszukiwarkę zawierają stosowne informacje. Dla przykładu, jeśli wiemy, że serwer aplikacji działa w systemie Windows Server 2016 z Internet Information Services (IIS), a backend stanowi baza danych Microsoft SQL Server, będzie łatwiej zidentyfikować miejsca, w których powinniśmy szukać komunikatów błędów i pomocy w rozwiązywaniu problemów. Jeśli jesteśmy ograniczeni tylko do tych komunikatów błędów, które pojawiają się bezpośrednio w interfejsie użytkownika aplikacji, mamy znacznie mniej danych do dyspozycji.

W przypadku bardziej wyspecjalizowanego oprogramowania szanse znalezienia pomocnych informacji w Internecie są znacznie mniejsze. W takim przypadku zazwyczaj konieczny będzie kontakt z dostawcą tego oprogramowania. Wielu dostawców zapewnia wsparcie w ramach umowy zakupu produktu. Nawet jeśli otwarcie przypadku pomocy technicznej wiąże się z kosztami, są one zazwyczaj mniejsze (znacznie), niż straty wynikające z wyłączenia funkcjonalności.

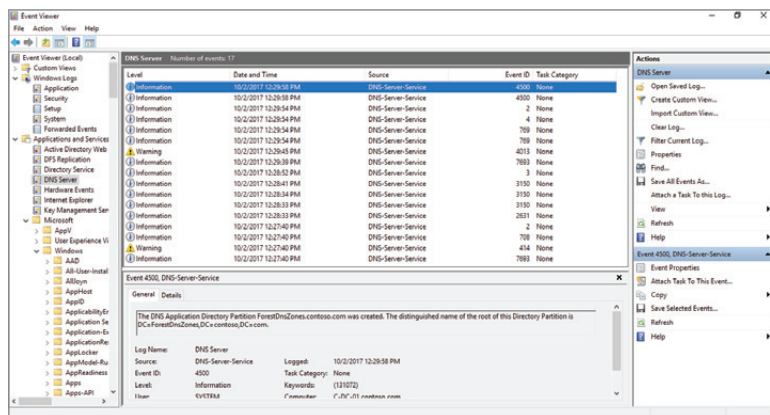
Jedne z najtrudniejszych do rozwiązania problemów to te, które dotyczą wydajności, gdyż często nie ma tu żadnego błędu, a tylko aplikacja działa wolniej, niż oczekiwania użytkowników. Problemy wydajności są typowo powodowane wąskimi gardłami związanymi z wykorzystaniem procesora, pojemnością pamięci, przepustowością sieci lub użyciem dysku.

Firma Microsoft oferuje rozwiązanie System Center Operations Manager jako wszechstronny system monitorowania błędów i wydajności. Operations Manager może generować alerty i wysyłać powiadomienia do określonych grup administratorów, gdy wystąpią błędy lub przy nadmiernym obciążeniu systemu. Tym niemniej zastosowanie Operating Manager oznacza dodatkowe koszty, których nie każda organizacja będzie chciała ponosić. Istnieją jednak narzędzia wbudowane w Windows Server 2016, które można wykorzystać do rozwiązywania problemów i monitorowania wydajności.

Event Viewer

Większość komponentów system Windows Server 2016 rejestruje informacje w dziennikach zdarzeń, które można przeglądać przy użyciu narzędzia Event Viewer (Podgląd zdarzeń), pokazanego na rysunku 1.18. Dzienniki te są zgrubnie pogrupowane w kategorie Windows Logs (Dzienniki systemu Windows) oraz Applications and Services Logs (Dzienniki aplikacji i usług). Windows Logs to ogólny zestaw dzienników, które pozostają bez zmian od wielu wersji systemu Windows i zapewne są dobrze znane. Dzienniki z kategorii Applications and Services Logs są znacznie bardziej szczegółowe, jeśli chodzi o rodzaj zawartych w nich informacji. Każdy dziennik zawiera zdarzenia związane z określonym komponentem systemu, takim jak serwer DNS.

RYСУNEK 1.18
Event Viewer

Poniższe dzienniki Windows są typowo używane przy rozwiązywaniu problemów:

- ♦ **Application (Aplikacja).** Dziennik ten zawiera zdarzenia generowane w usługach Windows i aplikacjach. Programy instalowane na serwery również często zapisują zdarzenia w tym dzienniku. Na przykład zarówno Microsoft SQL Server, jak i Microsoft Exchange Server zapisują zdarzenia w tym dzienniku. Błędy i ostrzeżenia pojawiające się w tym dzienniku wymagają dalszego zbadania.

- ♦ **Security (Zabezpieczenia).** Dziennik ten zawiera zdarzenia związane z inspekcją dostępu do zasobów oraz uwierzytelnianiem. Pewien poziom podstawowej inspekcji jest aktywny domyślnie, ale możemy skonfigurować dodatkowe opcje inspekcji. Na przykład możemy skonfigurować inspekcję dostępu do systemu plików, aby zidentyfikować użytkowników, którzy uzyskują dostęp lub modyfikują pliki w określonych lokalizacjach.
- ♦ **System.** Dziennik ten zawiera zdarzenia poziomu systemu operacyjnego. Znajdziemy tu informacje o ładowaniu sterowników, uruchamianiu lub zatrzymywaniu usług itp.

Dzienniki Application i System powinny być skanowane od czasu do czasu w celu identyfikowania możliwych błędów lub ostrzeżeń. Są to te elementy, które mogą sygnalizować problemy. W większości przypadków nie ma sensu czytanie wszystkich zdarzeń informacyjnych. Tym niemniej, jeśli po wykryciu błędów lub ostrzeżeń przeglądamy cały proces wykonywany przez jakiś fragment oprogramowania, przejrzenie zdarzeń informacyjnych pochodzących z tego oprogramowania również może być użyteczne.

Odczytywanie zdarzeń z dziennika można sobie uprościć, filtrując go, aby wyświetlać tylko określone typy zdarzeń i/lub zdarzenia ze specyficznych źródeł. Można także utworzyć niestandardowe widoki przeszukujące wiele dzienników i wyświetlające zdarzenia pasujące do podanych kryteriów. Przykładem jest domyślnie istniejący, niestandardowy widok Administrative Events (Zdarzenia administracyjne), pokazujący ostrzeżenia i błędy ze wszystkich dzienników zdarzeń. Niektóre role serwera również powodują utworzenie niestandardowych widoków, wyświetlających zdarzeń powiązanych z daną rolą.

Każdy dziennik zdarzeń ma zdefiniowany rozmiar maksymalny. Większość dzienników ma maksymalny rozmiar wynoszący 20 megabajtów (MB) lub więcej, ale zmienia się to w zależności od dziennika. Maksymalny rozmiar dziennika można zmodyfikować, wybierając wielkość uznaną za odpowiednią. W ogólności będziemy chcieli, aby dzienniki zawierały dość informacji, aby były użyteczne przy rozwiązywaniu problemów. Tak więc powinno być tu dość miejsca, aby pomieścić informacje z przynajmniej kilku tygodni. Wielkość danych gromadzonych w dziennikach znacznie się zmienia w zależności od tego, jak bardzo obciążony jest serwer i czy występują błędy. Dla przykładu domyślny rozmiar 128 MB dziennika zabezpieczeń może pomieścić historię wielu miesięcy w małej organizacji, ale zappełnić się w ciągu godziny w bardzo rozległym przedsiębiorstwie.

Domyślnie po zappełnieniu dziennika zdarzeń najstarsze zdarzenia są nadpisywane, aby utrzymać maksymalny rozmiar; nigdy jednak nie są pomijane żadne nowsze zdarzenia. Mamy również do dyspozycji opcję archiwizowania dzienników zdarzeń, gdy osiągną maksymalny rozmiar. Przy takim rozwiązaniu trzeba jednak monitorować wielkość zarchiwizowanych dzienników, gdyż nie są one automatycznie usuwane i mogłyby całkowicie wypełnić dysk C: serwera. Na koniec dostępna jest opcja wstrzymania gromadzenia zdarzeń, gdy dziennik się zappełni. Opcja ta jest rzadko stosowana, gdyż w większości sytuacji to właśnie najnowsze zdarzenia są tymi, które są najważniejsze.

W częstej sytuacji, gdy obserwowane zdarzenia mogą występować na wielu serwerach, możemy skonfigurować subskrypcje dzienników zdarzeń. Umożliwiają one zbieranie określonych zdarzeń z wielu serwerów do pojedynczego dziennika na jednym serwerze lub dedykowanej stacji roboczej.

Szczegółowe informacje o przekazywaniu zdarzeń i subskrypcjach można znaleźć w dokumencie Windows Event Collector dostępnym pod adresem [https://msdn.microsoft.com/en-us/library/bb427443\(v=vs.85\).aspx](https://msdn.microsoft.com/en-us/library/bb427443(v=vs.85).aspx).

Task Manager

W systemie Windows Server 2016 domyślny widok narzędzia Task Manager (Menedżer zadań) pokazuje tylko nazwy uruchomionych aplikacji. Nie są pokazywane żadne szczegóły dotyczące zużycia zasobów ani działania usług. Jednak po kliknięciu przycisku More Details (Więcej szczegółów) ujrzemy widok zawierający znacznie więcej informacji, jak na rysunku 1.19.

RYСУNEK 1.19
Task Manager

Name	1% CPU	33% Memory
Apps (2)		
Server Manager	0%	85.7 MB
Task Manager	0%	8.8 MB
Background processes (21)		
Application Frame Host	0%	2.6 MB
COM Surrogate	0%	0.9 MB
Distributed File System Replicati...	0%	7.9 MB
Domain Name System (DNS) Se...	0%	117.7 MB
Host Process for Windows Tasks	0%	2.5 MB
Microsoft Distributed Transacti...	0%	2.0 MB
Microsoft Malware Protection C...	0%	1.2 MB
Microsoft.ActiveDirectory.WebS...	0%	19.4 MB
Microsoft® Volume Shadow Co...	0%	1.2 MB
RDP Clipboard Monitor	0%	1.8 MB

Karty narzędzia Task Manager pokazują następujące kategorie informacji:

- ♦ **Processes (Procesy).** Prezentowana jest lista procesów uruchomionych na serwerze, wraz z wykorzystaniem procesora i pamięci dla każdego z nich. Procesy te są pogrupowane jako aplikacje (*Apps*), procesy tła (*Background*) oraz procesy Windows.
- ♦ **Performance (Wydajność).** Wyświetla informacje o użyciu procesora, pamięci i sieci. Informacje te mogą być pomocne przy identyfikowaniu zasobu, który jest wąskim gardłem wydajności.
- ♦ **Users (Użytkownicy).** Wyświetlani są wszyscy użytkownicy zalogowani na serwerze poprzez konsolę lub pulpity zdalne, wraz z wielkością zużycia procesora i pamięci dla

procesów uruchamianych przez każdego z nich. Po rozwinięciu gałęzi użytkownika możemy zobaczyć indywidualne procesy.

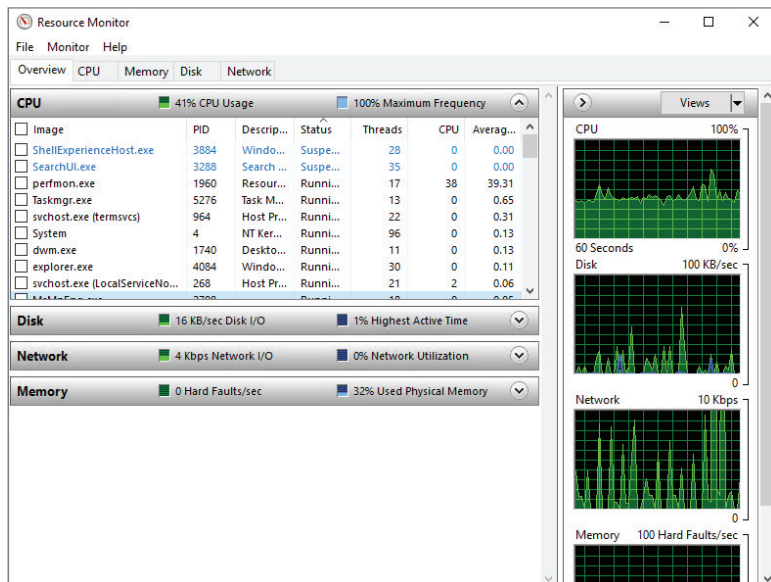
- ♦ **Details (Szczegóły).** Dla każdego procesu pokazywana jest nazwa pliku wykonywalnego, ID procesu, nazwa użytkownika, użycie procesora, pamięci oraz opis. Dane te można sortować według zawartości dowolnej z tych kolumn.
- ♦ **Services (Usługi).** Dla każdej usługi wyświetlana jest nazwa, identyfikator procesu, opis oraz status. Jest to szybki sposób uzyskania szybkiego przeglądu informacji o usługach.

Zależnie od aktualnie wyświetlanej karty możemy wykonywać rozmaite działania wobec pokazywanych elementów, na przykład można zatrzymywać, uruchamiać lub wznowiać usługi. Można tu również zatrzymać określone zadania, które nie odpowiadają we właściwy sposób (lub wcale). Można również otworzyć lokalizację pliku dla procesu, aby zidentyfikować plik wykonywalny.

Resource Monitor

Narzędzie Resource Monitor (Monitor zasobów), pokazane na rysunku 1.20, pokazuje bardziej szczegółowe informacje, niż te udostępniane przez Task Manager. Dane te są pogrupowane w cztery grupy zasobów, które z największym prawdopodobieństwem mogą być wąskimi gardłami: procesory (CPU), pamięć, dyski oraz sieć.

RYSUNEK 1.20
Resource Monitor

Szczególnie użyteczną funkcjonalnością Resource Monitor jest możliwość filtrowania widoku według procesów. Po zaznaczeniu pól wyboru dla określonych procesów widok pokazuje tylko informacje dotyczące tych procesów, przy czym filtrowanie to jest stosowane do wszystkich kart narzędzia.

Karta Overview (Przegląd) pokazuje podsumowanie najczęściej wykorzystywanych informacji na temat użycia procesorów, pamięci, podsystemu dyskowego oraz sieci. Każdą sekcję można rozwinąć, aby zobaczyć szczegółowe informacje o każdym procesie.

Na karcie CPU (Procesor) możemy zobaczyć wykorzystanie procesora przez każdy proces lub usługę. Jeśli zaznaczymy konkretny proces, możemy również zobaczyć w sekcji Associated Handles (Dojścia skojarzone) wszystkie zasoby, do których się on odwołuje. Analogicznie sekcja Associated Modules (Moduły skojarzone) pokazuje pliki DLL używane przez ten proces. Karta ta pokazuje również wykorzystanie każdego rdzenia procesora, dzięki czemu można zidentyfikować procesy wysycające jeden konkretny rdzeń.

Karta Memory (Pamięć) pokazuje wielkość pamięci używanej przez każdy proces, a także ogólną alokację pamięci przez system operacyjny. Można tu zobaczyć, jak wiele pamięci jest w użyciu, jak dużo jest wykorzystywanych przez buforów oraz wielkość wolnej (dostępnej) pamięci.

Karta Disk prezentuje aktywność dyskową generowaną przez każdy proces. Można tu również zobaczyć, jak duża aktywność jest wykonywana wobec każdego pliku. Może to pomóc w identyfikowaniu problematycznych procesów powodujących wysokie wykorzystanie dysków. Sekcja Storage (Magazyn) pokazuje poziom aktywności dla każdego dysku fizycznego, w tym długość kolejki dysku, która jest dobrym wskaźnikiem intensywności wykorzystania dysku. Jeśli długość kolejki jest większa niż jeden przez dłuższy czas, oznacza to, że to podsystem dyskowy jest wąskim gardłem.

Karta Network (Sieć) pokazuje wykorzystanie sieci dla każdego procesu. Prezentowane jest ogólne użycie sieci przez proces, a także jego podział na indywidualne komunikacje z innymi hostami. Można tu również zobaczyć listę wszystkich połączeń TCP oraz nasłuchujące porty.

WINDOWS SYSINTERNALS

Windows Sysinternals jest zestawem zaawansowanych narzędzi do rozwiązywania problemów, które można pobrać bez opłat z witryny firmy Microsoft. Narzędzia te mogą ujawniać informacje bardzo niskiego poziomu o działaniu poszczególnych komponentów systemu Windows i mogą pomóc przy rozpracowywaniu złożonych problemów, gdy standardowe narzędzia Windows nie zapewniają dostatecznie szczegółowego obrazu. W naszej praktyce szczególnie przydatne okazują się te elementy zestawu (ale nie tylko te):

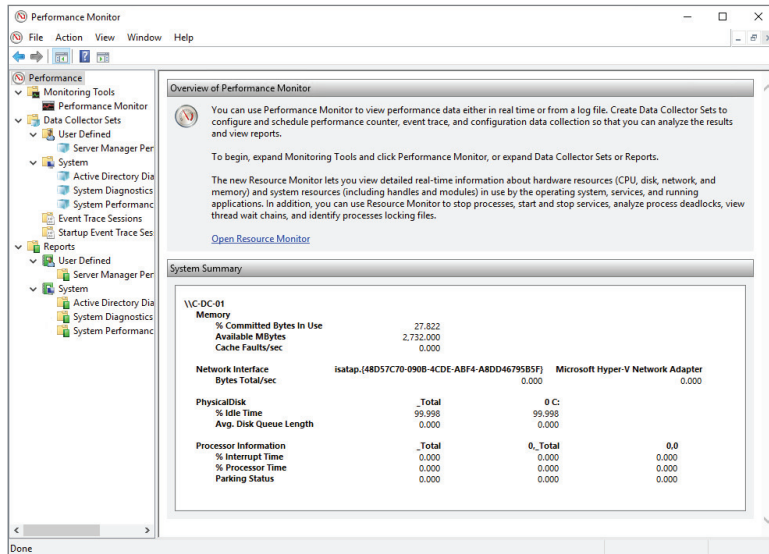
- ♦ TCPView. Narzędzie to pokazuje szczegółowe informacje o używanych portach TCP i UDP oraz bieżącej aktywności sieciowej.
- ♦ Process Explorer. Pozwala zidentyfikować pliki i biblioteki otwarte przez wybrany proces.
- ♦ Process Monitor. Oprócz (rozszerzonej) funkcjonalności zbliżonej do Task Manager, narzędzie to pozwala przechwycić aktywność procesu dotyczącą plików i rejestru, dzięki czemu można zrozumieć, co się działo w pewnym czasie lub przy wystąpieniu błędu.

Więcej informacji na temat tego zestawu narzędzi oraz możliwość ich pobrania udostępniła strona Windows Sysinternals pod adresem <https://docs.microsoft.com/en-us/sysinternals/>.

Performance Monitor (Monitor wydajności)

Windows Server 2016 zawiera rozbudowany zbiór liczników wydajności, które pozwalają monitorować wiele szczegółowych aspektów sprawności systemu. Dane udostępniane przez liczniki są znacznie bardziej szczegółowe, niż te dostępne w narzędziach Task Manager lub Resource Monitor, ale ich interpretacja może być trudniejsza. Performance Monitor (rysunek 1.21) umożliwia rejestrowanie i przeglądanie danych tych liczników (zarówno w czasie rzeczywistym, jak i wcześniej zarejestrowanych).

RYSUNEK 1.21
Performance
Monitor

Węzeł Performance (Wydajność) udostępnia ogólny przegląd typowo monitorowanych liczników. Dane wyświetlane w tym miejscu są zbliżone do tego, co możemy znaleźć na karcie Performance narzędzia Task Manager.

Jeśli chcemy monitorować liczniki wydajności w czasie rzeczywistym, należy użyć węzła Performance Monitor. W tym węźle można dodawać i usuwać rozmaite liczniki wydajności oraz określić sposób ich wyświetlania. Dane liczników mogą być prezentowane jako wykres liniowy, histogram albo raport tekstowy z wartościami numerycznymi.

Aktywność systemu można zarejestrować w celu późniejszej analizy. W tym celu tworzymy zestaw modułów gromadzących dane (*data collector set*). Zestaw taki definiuje liczniki, które mają być rejestrowane, a także czas rozpoczęcia i zakończenia rejestracji. Własne zestawy można tworzyć w węźle User Defined (Zdefiniowane przez użytkownika).

Węzeł System w gałęzi Data Collector Sets zawiera zestawy modułów dołączone domyślnie do systemu Windows Server 2016. Przy dodawaniu ról serwera często dodawane są specjalizowane zestawy modułów przeznaczone do analizowania określonej roli. Na przykład po zainstalowaniu roli serwera AD DS dodawany jest zestaw modułów Active Directory Diagnostics.

Po wykonaniu przebiegu rejestrowania generowany jest raport, który umieszczany jest w węźle Reports. Raport ten zawiera podsumowanie zebranych danych. Dla każdego z wybranych liczników wydajności podawane są wartości średnie, minimalne i maksymalne, jakie wystąpiły w czasie rejestrowania liczników.

Jeśli próbujemy rozwiązać problem wydajności, który wystąpił w określonym punkcie w czasie, konieczne jest przejrzanie wartości liczników wydajności przed i po tym momencie. Można do tego wykorzystać węzeł Performance Monitor, ale zamiast obserwowania wartości liczników w czasie rzeczywistym, otwieramy w nim pliki dzienników utworzone przez zestawy gromadzące dane. Wykres liniowy pozwala łatwo wybrać określoną chwilę, dla której chcemy sprawdzić wartości liczników wydajności.

Podsumowanie

Definiowanie procesu wdrażania System Windows Server 2016 można zainstalować, uruchamiając program `setup.exe` albo przy użyciu rozmaitych technik obrazowania. W ogólności powinniśmy dążyć do maksymalnej automatyzacji wdrożenia, ale trzeba pamiętać, aby zdefiniować spójny proces, pasujący do potrzeb organizacji. Dobrze zdefiniowany proces wdrażania pomaga zapewnić jednolitą konfigurację serwerów, co ułatwia rozwiązywanie problemów.

Ćwiczenie praktyczne Twoja organizacja całkowicie zwirtualizowała swoją infrastrukturę dotyczącą serwerów. Aby utworzyć nowy serwer, twój zespół kopiuje plik wirtualnego dysku twardego zawierającego system operacyjny wstępnie przygotowany za pomocą Sysprep. Jak możesz usprawnić ten proces?

Rozwiązanie Jeśli organizacja jest dostatecznie duża, aby usprawiedliwić koszty, należy zaimplementować oprogramowanie zarządzające wdrażaniem maszyn wirtualnych. Można w tym celu użyć VMM dla hostów Hyper-V albo (na przykład) vCenter dla hostów VMware. Dzięki użyciu zaawansowanego oprogramowania wdrożeniowego można lepiej zautomatyzować wszystkie procesy.

Wybór wydania Windows Server 2016 System Windows Server 2016 można zakupić jako wydanie Standard albo Datacenter. Podstawowa funkcjonalność obu wydań jest identyczna, ale niektóre bardziej zaawansowane funkcje dostępne są tylko w wydaniu Datacenter. Jeśli potrzebne są te funkcje, na przykład Storage Replica albo chronione maszyny wirtualne, należy wybrać wydanie Datacenter.

Ćwiczenie praktyczne Projektujesz standaryzowane obrazy, których będziesz używać do wdrażania systemu Windows Server 2016. W przypadku wcześniejszych wersji zawsze używałeś interfejsu graficznego w każdym serwerze. Jakie korzyści można uzyskać z wprowadzenia instalacji Server Core w wysoce zwirtualizowanym środowisku?

Rozwiązanie Podstawowe korzyści wynikające ze stosowania Server Core to zredukowana powierzchnia ataku i zmniejszone wymagania aktualizacji. W wysoce zwirtualizowanym środowisku możemy również uzyskać większą „gęstość” serwerów. Server

Core potrzebuje mniej przestrzeni dyskowej i mniej pamięci, co pozwala nam umieścić większą liczbę maszyn wirtualnych na każdym hoście.

Wybór metody aktywacji Przy korzystaniu z licencji zbiorczych Windows Server 2016 można uaktywnić przy użyciu klucza MAK, KMS albo aktywacji bazującej na Active Directory (Active Directory–Based Activation – ADBA). Klucz MAK trzeba wprowadzić na każdym serwerze. Klucz KMS jest wprowadzany na hoście KMS lub w Active Directory.

Ćwiczenie praktyczne W przeszłości organizacja używała licencji OEM dla serwerów. W ramach migracji do systemu Windows Server 2016 zostały zakupione licencje zbiorcze, aby zapewnić większą elastyczność przy przenoszeniu zwirtualizowanych serwerów pomiędzy hostami. Wdrożenie początkowo będzie bardzo niewielkie i obejmować tylko dwa lub trzy serwery w pierwszym roku. Jaka jest preferowana metoda aktywacji?

Rozwiązanie W tym scenariuszu nie możemy użyć hosta KMS, gdyż to wdrożenie nie będzie spełniać minimalnego progu aktywacji przez co najmniej rok. Najlepsze praktyki zalecają, aby serwery nie łączyły się bezpośrednio z Internetem, również w celu aktywacji. Pozostawia to Active Directory–Based Activation jako najlepsze rozwiązanie.

Monitorowanie Windows Server 2016 Windows Server 2016 zawiera liczne narzędzia pozwalające na monitorowanie działania i rozwiązywanie problemów. Task Manager oraz Resource Monitor są dobrymi narzędziami do uzyskiwania szybkiego przeglądu bieżącej wydajności systemu. Performance Monitor pozwala uzyskać szczegółowe informacje o bieżącym działaniu albo zarejestrować dane wydajności do późniejszej analizy. Event Viewer umożliwia przeglądanie dzienników pod kątem błędów związanych z problemami wydajnościowymi.

Ćwiczenie praktyczne Pracujesz w wielkiej organizacji, w której działa wiele setek serwerów. Używane mechanizmy monitorowania są raczej reaktywne, niż proaktywne. O problemach wydajności zazwyczaj dowiadujesz się wtedy, gdy użytkownicy zaczynają wydzwaniać do pomocy technicznej. Jak możesz usprawnić monitorowanie, aby wykrywać problemy, gdy tylko się pojawiają?

Rozwiązanie W wielkiej organizacji nie jest możliwe ręczne przeglądanie dzienników zdarzeń czy statystyk wydajności, aby zapewnić proaktywne podejście. Zamiast tego potrzebne jest scentralizowane oprogramowanie monitorujące, takie jak System Center Operations Manager. Po zaimplementowaniu Operations Manager informacje wydajności są stale gromadzone, a dzienniki zdarzeń są monitorowane pod kątem błędów. W razie wystąpienia problemów zespół administracyjny może być automatycznie powiadamiany poprzez email lub innymi środkami.

Rozdział 2

PowerShell

Potrzeba dysponowania przynajmniej podstawowymi umiejętnościami w zakresie PowerShell wylania się we wszystkich elementach systemów operacyjnych, takich jak Windows Server 2016, a także w dostosowanych aplikacjach biznesowych. W istocie wiele zmian konfiguracyjnych można zrealizować jedynie przy użyciu PowerShell. W dalszej części tej książki przedstawimy liczne skrypty i polecenia. W tym rozdziale nie mamy zamiaru nauczyć Czytelnika wszystkiego, co można wiedzieć o PowerShell – potrzebna byłaby oddzielna, bardzo obszerna książka (i oczywiście istnieją liczne takie podręczniki). Celem tego rozdziału jest zapewnienie dostatecznych informacji podstawowych, aby możliwe było zrozumienie tego, co się dzieje w rozmaitych poleceniach i skryptach, które będzie można znaleźć w tej książce i w materiałach online. Umiejętność odszukiwania właściwych poleceń i rozumienia dokumentacji pozwoli Czytelnikowi na tworzenie własnych skryptów i funkcji w celu automatyzowania codziennych czynności i realizowania zadań w spójny i metodyczny sposób. Rozdział ten powinien również zapewnić dostateczną podstawę dla tych Czytelników, którzy zechcą zanurzyć się w fascynujący i przebogaty świat programowania w Windows PowerShell.

ZAGADNIENIA OMAWIANE W TYM ROZDZIALE:

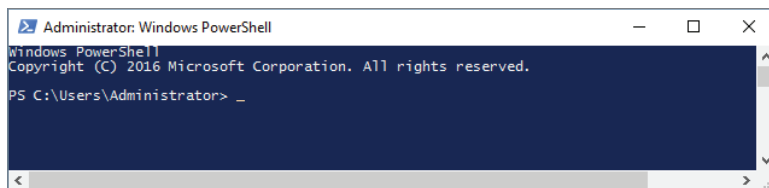
- ♦ Dostosowanie środowiska PowerShell i PowerShell ISE
- ♦ Wykonywanie wyszukiwania poleceń oraz interpretacja notacji składni PowerShell i dokumentowania koncepcji
- ♦ Pisanie i analizowanie kodu obsługującego funkcje, pętle, porównania, przetwarzanie potokowe, zmienne i skrypty
- ♦ Zdalne zarządzanie serwerami przy użyciu PowerShell

Czym jest PowerShell?

PowerShell został wprowadzony w roku 2006. Wiele osobom przypomina stare środowisko DOS ze względu na używany w nim interfejs wiersza polecenia (*command-line interface* – CLI), ale PowerShell nie jest jedynie powłoką systemu operacyjnego (poniekąd wbrew nazwie). Jest to zorientowany obiektowo silnik automatyzowania zadań administracyjnych (rysunek 2.1). PowerShell zawiera CLI, ale może być również back-endem dla narzędzi opartych na graficznym interfejsie użytkownika (GUI).

RYСУNEK 2.1

Konsola Windows
PowerShell
w systemie Windows
Server 2016

Doskonałym przykładem elastyczności i użyteczności PowerShell jest możliwość hostowania PowerShell przez inne aplikacje. Wiele aplikacji biznesowych (*line-of-business* – LOB) napisanych zostało tak, aby działały jako opakowanie (*wrapper*) wokół środowiska PowerShell. Aplikacje te wymagają określonych klas, modułów, właściwości i ustawień. Jeśli PowerShell zostanie uaktualniony do wersji niekompatybilnej z aplikacją LOB, działanie tej aplikacji może zostać zakłócone lub uniemożliwione. Z tego względu zawsze będziemy chcieli sprawdzić u producenta dowolnego oprogramowania LOB potencjalne problemy kompatybilności przed wykonaniem uaktualnienia.

Narzędzia GUI typowo nie udostępniają wszelkich możliwych ustawień konfiguracyjnych (choćby ze względu na czytelność interfejsu). Wiele bardziej zaawansowanych i rzadziej modyfikowanych funkcjonalności albo takich, które Microsoft woli schować przed mniej doświadczonymi użytkownikami, można konfigurować jedynie przy użyciu CLI. W miarę ewolucji systemów operacyjnych i aplikacji klasy przedsiębiorstwa można zaobserwować coraz większy nacisk na automatyzację i stosowanie standardów konfiguracyjnych. Pozwala to zapewnić reprodukowalność działań administracyjnych. Innymi słowy, dzięki wykonywaniu konfiguracji za pomocą skryptów możemy łatwiej zagwarantować jednolitość ustawień we wszystkich używanych systemach. Ponadto takie podejście pozwala szczegółowo udokumentować dokonywane zmiany konfiguracyjne – zarówno to, co jest ustawiane, jak i dlaczego wybrano takie właśnie ustawienia. Pozwala to na łatwiejszą modyfikację w przyszłości, ale przede wszystkim dzięki takim skryptom można bardzo szybko włączyć do działania nowe systemy.

Kompatybilność w przód

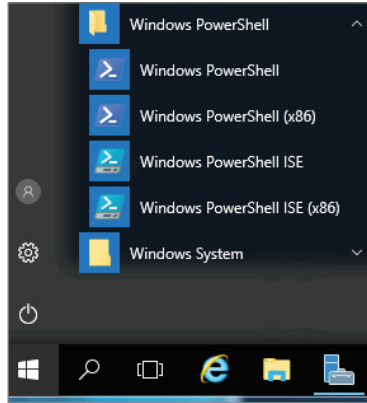
PowerShell jest systemem *kompatybilnym w przód* (*forward compatible*), co oznacza, że dowolny skrypt utworzony w starszej wersji PowerShell powinien działać poprawnie w każdej nowszej wersji. Tym niemniej, pomimo tego, że moduły i klasy z wersji PowerShell 1.0 są nadal dołączone do PowerShell 5.0, nowsze systemy operacyjne mogą już nie używać tych starych modułów ani klas. Owszem, może się wydawać, że stare skrypty nadal działają, ale możemy nie dysponować wszystkimi elementami systemu operacyjnego potrzebnymi do zapewnienia wyniku. Oznacza to, że skrypty takie mogą nie zachowywać się zgodnie z oczekiwaniami albo wręcz odmówić uruchomienia.

Wersje PowerShell

PowerShell występuje w wersjach 32- i 64-bitowych. Nowoczesne systemy operacyjne firmy Microsoft są typowo 64-bitowe. Wersja 32-bitowa jest używana dla potrzeb kompatybilności, gdy powłoka jest hostowana wewnątrz aplikacji 32-bitowej. PowerShell 1 istniał jedynie

w wersji 32-bitowej. Pozostałe (późniejsze) wydania w wersjach 32-bitowych opatrywane są desygnatem (x86). Inaczej mówiąc, ujrzymy nazwę aplikacji taką jak Windows PowerShell (x86) albo Windows PowerShell ISE (x86). Po uruchomieniu aplikacji PowerShell pasek tytułu okna będzie wyświetlać analogiczne nazwy. Rysunek 2.2 pokazuje te różnice.

RYSUNEK 2.2
32- i 64-bitowe
wersje PowerShell

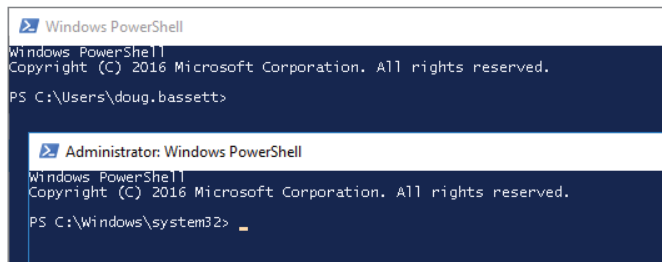

W przypadku posługiwania się 32-bitowym systemem operacyjnym można uruchamiać jedynie 32-bitowe aplikacje, a tym samym jedynie 32-bitową wersję PowerShell. W systemach 64-bitowych, takich jak Windows Server 2016, można używać obydwu wersji, ale zdecydowanie zaleca się korzystanie z wersji 64-bitowej, o ile jest to tylko możliwe.

Uruchamianie i dostosowywanie PowerShell

W przypadku systemu operacyjnego wykorzystującego mechanizm kontroli konta użytkownika (User Account Control – UAC), czyli na przykład Windows Server 2016, PowerShell domyślnie nie jest uruchamiany z uprawnieniami administratora. W celu uruchomienia PowerShell z pełnymi poświadczeniami administracyjnymi należy kliknąć ikonę skrótu prawym klawiszem myszy i wybrać polecenie Run As Administrator (Uruchom jako administrator) z menu podręcznego. Zmiana ta jest wyświetlana w pasku tytułu okna oraz w samym środowisku PowerShell CLI, co pokazuje rysunek 2.3.

RYSUNEK 2.3
Uruchamianie
PowerShell jako
administrator

Dostosowywanie konsoli PowerShell

Istnieje tylko kilka rzeczy gorszych od spędzenia niezliczonych godzin nad debugowaniem skryptu, aby na koniec odkryć, że przyczyną problemów było coś tak głupiego, jak zastąpienie pojedynczego cudzysłowu znakiem słabego akcentu lub wstawienie nawiasu klamrowego zamiast zwykłego. Wszystkie te znaki są stosowane, ale w różnych sytuacjach i odmiennych znaczeniach i jeśli zamienimy je miejscami, w najlepszym razie otrzymamy błąd (w najgorszym coś znacznie gorszego, czyli skrypt, który działa, ale realizuje zupełnie inne zadanie, niż planowane!). Błąd taki jest zazwyczaj sygnalizowany całą serią komunikatów o błędach, które trudno zrozumieć. Często okazuje się jednak, że wystarczy zmiana fontu i jego wielkości, aby łatwiej rozróżniać pozornie podobne znaki.

Zmianę fontu używanego w konsoli wykonujemy, klikając pasek tytułu okna PowerShell prawym klawiszem myszy i wybierając polecenie Properties (Właściwości). Następnie wybieramy kartę Font (Czcionka). Fonty rastrowe są szczególnie podatne na pomyłki, zatem lepiej będzie wybrać font TrueType, wyglądającą równie dobrze bez względu na wybraną wielkość.

W tym miejscu możemy również określić rozmiar okna powłoki. Większość użytkowników lubi mieć duże okno do pracy, ale zwykle nie lubi poziomych pasków przewijania (autorzy również zaliczają się do tej grupy). Karta Layout (Układ) zawiera ustawienia definiujące wielkość okna, ale można tu zauważyć również wielkość bufora. Zazwyczaj będziemy chcieli mieć tę samą wartość szerokości (Width) zarówno w części Buffer Size, jak i Window Size. Dostępne wartości zależne będą od rozdzielczości ekranu. Większość administratorów preferuje wypełnienie ekranu bez wprowadzania poziomego paska przewijania. Trzeba podkreślić, że wartości w sekcjach Buffer Size i Window Size nie muszą być takie same. Znaczna wartość wysokości bufora wprowadzi pionowy pasek przewijania, co pozwala na wracanie do wcześniej używanych poleceń.

Wycinanie i wklejanie w PowerShell

W konsoli PowerShell można wykonywać operacje wycinania/kopiowania i wklejania, ale działają one nieco inaczej od tego, do czego jesteśmy przyzwyczajeni.

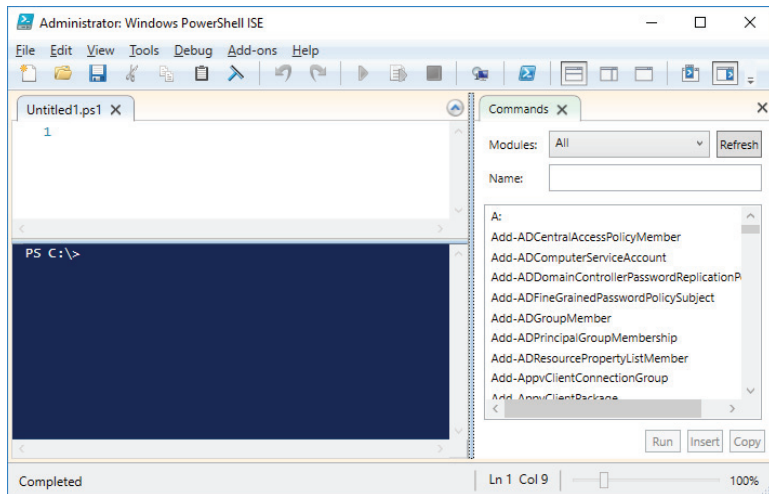
Przy kopiowaniu tekstu do Schowka trafia to, co zostało zaznaczone. Oznacza to, że jeśli pociągniemy myszą poprzez kilka wierszy i zaznaczymy środkowe części kilku wierszy, będzie to jedyny tekst, który faktycznie zostanie skopiowany. Trzeba zwrócić uwagę, aby zaznaczyć dokładnie to, czego potrzebujemy, aby nie otrzymywać niezamierzonych wyników.

Aby włączyć bardziej tradycyjny tryb zaznaczania tekstu, w którym przechwytywane są całe wiersze, a nie tylko ich ułożone pionowo fragmenty, należy we właściwościach okna konsoli PowerShell na karcie Options włączyć opcję Enable Line Wrapping Selection (Włącz zawijanie wierszy przy zaznaczaniu). Jeśli mechanizm kopiowania i wklejania w ogóle nie działa, trzeba przejść do właściwości okna PowerShell i upewnić się, że włączony jest tryb szybkiej edycji (QuickEdit).

Korzystanie z PowerShell ISE (Integrated Scripting Environment)

Zwykła konsola PowerShell wygląda podobnie do starego wiersza polecenia DOS. PowerShell ISE również zawiera okno konsoli; jednak w tym przypadku mamy również okno skryptu, które pozwala na ładowanie i edytowanie skryptów (i innych plików tekstowych), oraz kilka innych, bardzo przydatnych pomocy edycyjnych. Zależnie od używanego systemu operacyjnego i rozdzielczości ekranu mogą być wyświetlane inne dodatkowe panele. Menu View pozwala określić, jakie elementy mają być widoczne. Menu Add-ons (Dodatki) umożliwia dalsze dostosowanie w zależności od potrzeb. Rysunek 2.4 pokazuje konfigurację domyślną PowerShell ISE w systemie Windows Server 2016 z włączoną opcją Show Script Pane.

RYSUNEK 2.4
PowerShell ISE
w Windows Server
2016

Poznanie poleceń przy użyciu panelu Command

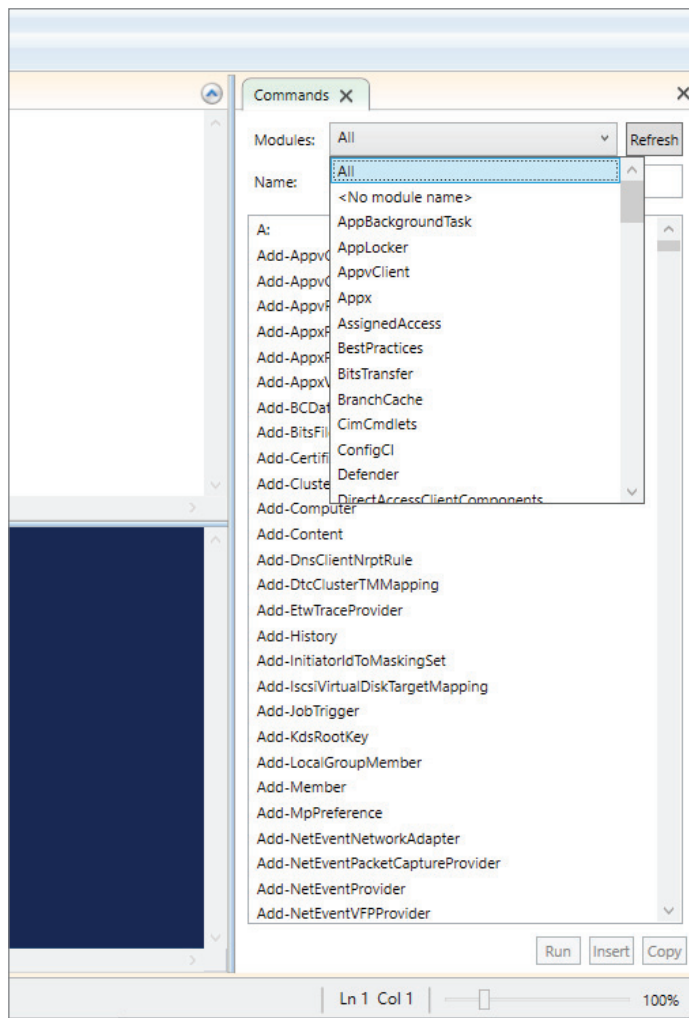
Jednym z najbardziej popularnych dodatków, niemal zawsze włączonym w ISE, jest panel Commands (Polecenia). Udostępnia on alfabetycznie uporządkowaną listę dostępnych poleceń. Polecenia w PowerShell typowo nazywane są *cmdletami**. Są one dostarczane w postaci rozmaitych modułów, które można załadować w systemie.

System Windows Server 2016 zawiera wiele domyślnie instalowanych modułów. Dodatkowe moduły typowo pojawiają się po instalacji różnych ról serwera albo dodatkowych aplikacji i usług (jak w przypadku SQL Server lub Exchange Server). Istnieją też

* Mówiąc precyzyjnie, cmdlet jest programem (skompilowanym do postaci binarnej lub napisanym w PowerShell), wywoływanym z poziomu PowerShell. Język ten zawiera też polecenia wbudowane (natywne), które formalnie rzecz biorąc, nie są cmdletami. Jednak składnia jednych i drugich jest identyczna i dla uproszczenia wszystkie polecenia PowerShell będziemy nazywać cmdletami, termin *polecenie* rezerwując dla komend powłoki cmd.exe i innych zewnętrznych programów trybu tekstowego.

moduły udostępniane przez innych dostawców (darmowe lub komercyjne). Rysunek 2.5 pokazuje panel Commands w PowerShell ISE z zaznaczoną opcją „All” (Wszystkie) na liście modułów.

RYSUNEK 2.5
Panel Commands
z wybranymi
wszystkimi
modułami

Po wybraniu modułu na tej liście panel prezentuje tylko cmdlety należące do tego modułu.

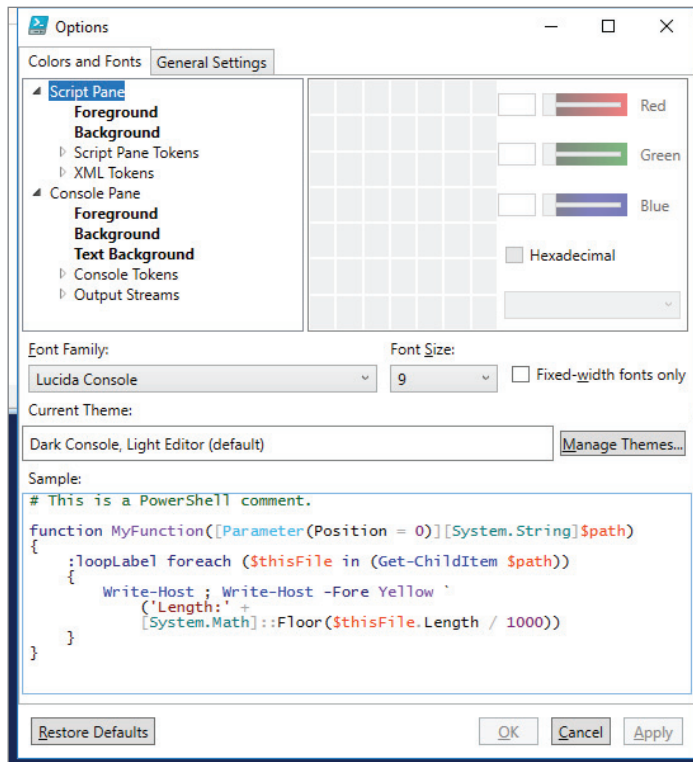
Innym przydatnym dodatkiem jest panel Script. Umożliwia on załadowanie skryptów oraz ich edycję oraz uruchamianie bez potrzeby wycinania i wklejania. Możliwe jest również zaznaczenie określonych wierszy skryptu i wykonanie tylko tego wyróżnionego fragmentu.

Aby uruchomić całą zawartość panelu Script, można kliknąć zielony przycisk odtwarzania (Run Script) w górnej części okna lub nacisnąć klawisz F5. Jeśli chcemy wykonać jedynie zaznaczone wiersze skryptu, należy kliknąć ikonę odtwarzania z małym symbolem dokumentu tekstowego poniżej (Run Selection) lub nacisnąć F8. Jeśli zajdzie potrzeba przerwania

działania skryptu, można kliknąć ikonę z czerwonym kwadratem (Stop Execution) lub nacisnąć klawisze Ctrl+Break.

ISE oferuje również inne opcje. Po wybraniu z menu Tools (Narzędzia) polecenia Options można wykonać rozmaite dostosowania, w tym wybór fontów i kolorowania tekstu. Opcja Manage Themes (Zarządzaj motywami) umożliwia wybór pomiędzy kilkoma domyślnie zdefiniowanymi zestawami opcji. Motywy można również importować i eksportować w celu dodatkowego dostosowania. Rysunek 2.6 prezentuje opcje dostępne na karcie Colors and Fonts.

RYСУNEK 2.6
Karta Colors and
Fonts konsoli ISE

Karta General Settings (Ustawienia ogólne) okna dialogowego Options, pokazana na rysunku 2.7, udostępnia wiele dodatkowych opcji sterujących zachowaniem skryptu i edytora, w tym obrysowywanie, wyświetlanie numerów wierszy, wykrywanie zduplikowanych plików lub monitowanie o zapisanie skryptu przed jego uruchomieniem. Można tu również określić położenie panelu Script – u góry, po prawej stronie okna lub zmaksymalizowanego do pełnej wielkości okna.

Środkowa część karty General Settings jest tym miejscem, w którym możemy skonfigurować działanie funkcji Intellisense. Gdy mechanizm Intellisense wykryje, że wpisujemy polecenie, będzie próbować automatycznie dopełnić wpisywany tekst i umożliwi szybki wybór pomiędzy różnymi poleceniami pasującymi do już wpisanego fragmentu. Możemy określić czas opóźnienia (*timeout*) Intellisense, określający, jak długo wyświetlane są podpowiedzi.